

REFERAT Kommunalbestyrelsen d. 19-03-2024

Mødedato   Tirsdag d. 19. marts 2024 kl. 19:00

Mødested   kommunalbestyrelsessalen, Landemærket 26, Rønne

Mødedeltagere   Bjarne Hartung Kirkegaard, Claus Larsen-Jensen, Heidi Burgedahl, Helle Munk Ravnborg, Iben Busch, Jacob Trøst, Jonna Nielsen, Karen Lynn Jacobsen, Kirstine van Sabben, Laura Kofod, Linda Kofoed Persson, Mark Palmquist, Mikael Benzon, Morten Riis, Niclas Fick, René Danielsson, Sabine Nicoline Lyngberg, Sanne Friberg, Søren Schow, Torben Kofod Ager, Anne Jensen, Gunna Møller, Zille Thilde Vangsaa

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Nexø Havn A/S - Ordinær generalforsamling 2024.....	4
Endelig vedtagelse af planlægning for Rønne Havn etape 4, ny multifunktionskaj.....	7
Godkendelse af planforslag for højspændingsstation.....	12
Ændring af takstregulativ og takstblad for havne.....	17
Optagelse af lån på baggrund af låneramme 2023.....	22
Anlægsbevilling - renovering af Værestedet Blæksprutten.....	25
Udmøntning af anlægsstop.....	28
Anlægsregnskab for belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2023.....	41
Anlægsregnskab for renovering af broer og bygværker 2022.....	43
Anlægsregnskab for renovering af broer og bygværker 2023.....	45
Anlægsbevilling til salg af erhvervsareal beliggende Kaj Mogensens Vej, Rønne.....	47
Godkendelse af egnsteateraftale med Bornholms Teater 2025-2028.....	49
Orientering om afslutning på projektet Nationalt Center for Grøn Energi, samt videreførelse af akti	55
Orientering om magtanvendelser på voksenhandicapområdet i 2023.....	61
Indstilling af repræsentanter til bestyrelsen for Naturnationalpark Almindingen.....	63
Udpegning af nyt medlem til Musikhuzet Bornholm S/I (Musikhuzet).....	65
Udpegning af stedfortræder for borgmesteren til KL's repræsentantskab.....	67
Campus Bornholm, bestyrelsen - udskiftning af medlem.....	69
Forberedelse af valg til Europa-Parlamentet den 9. juni 2024.....	71
Orientering fra formanden.....	76
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til anskaffelse af nyt system til nødkald samt nødkaldsudsty	77
Lukket: Lukket punkt: Musikhuzet Bornholm - Ansøgning om regionalt spillested 2025-2028.....	78

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Fraværende

Claus Larsen-Jensen, Karen Lynn Jacobsen, Zille Thilde Vangsaa.

Bemærkninger til dagsordenen

Kirsten Wendell deltog som suppleant for Claus Larsen-Jensen.

Kasper Flygare deltog som suppleant for Karen Lynn Jacobsen.

Â

Linda Kofoed Persson bad om en vurdering af, hvorvidt hun er inhabil under behandlingen af pkt. 3. Linda Kofoed Persson blev ikke erklæret inhabil.

Liste A kan ikke medvirke, idet de mener, at Linda Kofoed Persson er inhabil.

Â

Liste A stillede forslag om at tage pkt. 5 af dagsordenen, hvilket der ikke var flertal for, og punktet blev derfor behandlet.

Â

Liste A stillede forslag om at udsætte behandlingen af pkt. 3, hvilket der ikke var flertal for, og punktet blev derfor behandlet.

Â

Pkt. 22 blev behandlet umiddelbart efter pkt. 7.

Â

Punkt 2: Nexø Havn A/S - Ordinær generalforsamling 2024

24/5433

Politisk sagsgang

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Bestyrelsen i Nexø Havn A/S har indkaldt til ordinær generalforsamling i selskabet den 11. april 2024. Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, hvorledes regionskommunens ejerbeføjelser skal udøves på generalforsamlingen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) Borgmesteren eller en af denne udpeget person deltager i generalforsamlingen på kommunens vegne og
- b) Godkender den reviderede årsrapport for 2023
- c) Godkender overførsel af årets resultat til næste regnskabsår
- d) Godkender genvalg af bestyrelsesmedlemmerne Henrik Erichsen og Klaus Hjorth Hansen
- e) Godkender genvalg af revisor

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune er hovedaktionær i Nexø Havn A/S og udøver sine beføjelser bl.a. ved at stemme på selskabets generalforsamlinger.

Ad a)

Kommunalbestyrelsen tager stilling til, hvordan der skal stemmes, og bemyndiger samtidig borgmesteren til at udføre kommunalbestyrelsens beslutning på generalforsamlingen enten ved personligt fremmøde eller ved borgmesterens videredelegering af bemyndigelsen til en, der møder i stedet for borgmesteren.

Direktør Carsten Andersen har på bestyrelsens vegne indkaldt til ordinær generalforsamling den 11. april 2024 kl. 10 i selskabets lokaler på havnen, beliggende Sdr. Hammer 10, Nexø. Udkast til indkaldelse samt regnskaber er fremsendt til administrationen, men endelig indkaldelse og regnskaber udsendes først efter bestyrelsesmødet i selskabet, som afholdes den 14. marts 2024. Når disse foreligger, vil de blive lagt på sagen som bilag. Af hensyn til kommunalbestyrelsens sagsforberedelse fremsendes modtagne udkast separat.

Dagsorden for generalforsamlingen er følgende ifølge vedtægterne:

- 1) Bestyrelsens beretning om selskabets virksomhed i det forløbne regnskabsår
- 2) Fremlæggelse af revideret årsrapport samt beslutning om godkendelse heraf og om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til den godkendte årsrapport
- 3) Forslag fra bestyrelsen eller kapitalejer

- 4) Valg af medlemmer til bestyrelsen
- 5) Honorar til bestyrelsen
- 6) Valg af revisor
- 7) Eventuelt

Ad b) og c)

Af årsrapporten fremgår, at revisionen ikke har givet anledning til forbehold. Det er revisionens opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023 i overensstemmelse med regnskabsloven.

Resultatet for 2023 er et overskud på 2.384.033 kr. i forhold til et budgetteret overskud på 1.295.000 kr. I 2022 var overskuddet 2.069.851 kr. Det markant større overskud skyldes dels en målrettet styring af havnens driftsomkostninger over en længere periode, dels en øget omsætning på grund af en øget udlejning af arealer og bygninger samt salg af el. Resultatet er endvidere påvirket af en betydelig positiv udvikling i selskabets finansielle aktiviteter, mens stormfloden omvendt bidrog negativt med udgifter til reparationer af kajanlæg, asfalt og lysanlæg på ydermolerne.

For en nærmere gennemgang af resultatet henvises til ledelsesberetningen i årsrapporten.

Nettoomsætningen udgjorde 7.842.070 kr. i 2023 mod 7.510.142 kr. i 2022.

I årsrapporten bemærkes det, at selskabet er gældfrit. Ledelsen anser Nexø Havn A/S' resultat og økonomiske udvikling som værende særdeles tilfredsstillende. Der forventes også et positivt driftsresultat for 2024.

Ledelsen indstiller den reviderede årsrapport til generalforsamlingens godkendelse, og at årets resultat på 2.384.033 kr. overføres til næste år.

Havnen har efter aftale med Bornholms Regionskommune som ejer udarbejdet selskabets første klimaregnskab for 2023.

Ad d)

Bestyrelsen består af 5 medlemmer. Heraf vælges 3 medlemmer af generalforsamlingen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen i en periode, som er sammenfaldende med valgperioden. De 2 medlemmer indstilles af bestyrelsen blandt personer med særlig interesse for havnens drift i en periode på 4 år som starter midt imellem valgperioden.

De to bestyrelsesmedlemmer med særlig interesse for havnens drift, Henrik Erichsen og Klaus Hjorth Hansen, er på valg og indstilles til genvalg af bestyrelsen.

Ad e)

Bestyrelsen har indstillet, at Bornholms Revision, Gl. Rønnevej 17A, 3730 Nexø, genvælges.

Til orientering kan det oplyses, at

- Der ikke foreligger forslag fra bestyrelsen eller kapitalejer under dagsordenens pkt. 3
- Der ikke er nogen indkomne forslag vedrørende bestyrelsens honorar under dagsordenens pkt. 5, som således er uændret

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Carsten.Andersen@nexohavn.dk - Ordinær generalforsamling i Nexø Havn A_S

Generalf. indk. 2024. Alle.docx

Vedtægter Nexø Havn 2024.docx

Klimaregnskab 2023 - Nexø Havn AS.docx

1664_2023 Nexø Havn ledelseserklæring.pdf

1664_2023 Nexø Havn årsregnskab.pdf

1664_2023 Revisionsprotokol.pdf

Punkt 3: Endelig vedtagelse af planlægning for Rønne Havn etape 4, ny multifunktionskaj

23/25855

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Forslag til kommuneplantillæg nr. 27 (bilag 1) og lokalplanforslag nr. 158 (bilag 2) for ny multifunktionskaj på Rønne Havn har været i høring fra den 15. december til den 9. februar 2024, sammen med et udkast til tilladelse til projektet og den tilhørende samlede miljøkonsekvensrapport med bilag (bilag 3 og bilag 4).

Der indkom 12 høringssvar. Høringssvarene har handlet om flere miljøforhold, som er blevet yderligere beskrevet i miljøkonsekvensrapportens sammenfattende redegørelse (bilag 5). Med baggrund i høringen er der foretaget en ændring i projektets tilladelse (bilag 6).

Kommunalbestyrelsen skal vedtage kommuneplantillæg nr. 27 og lokalplan nr. 158 for ny multifunktionskaj på Rønne Havn samt projektets tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25. Til baggrund for beslutningerne vedlægges den samlede miljøkonsekvensrapport og den sammenfattende redegørelse.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- a) kommuneplantillæg nr. 27 og lokalplan nr. 158 for nye oplagsarealer på Rønne Havn vedtages endeligt.
- b) projektets § 25-tilladelse vedtages. Punkt b) kan kun vedtages, hvis punkt a) vedtages

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 19-03-2024

Udvalget kan ikke fremsende en indstilling på grund af stemmelighed.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 19-03-2024

Indstillingen anbefales.

Morten Riis og Helle Munch Ravnborg kan ikke medvirke, idet de mener, at punktet skal udsættes, indtil der foreligger svar fra miljøstyrelsen til trafikstyrelsen.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Indstillingen godkendt.

Liste Ø kan ikke medvirke, idet de mener, at behandlingen af punktet bør afvente, at Trafikstyrelsens modtagelse og behandling af Miljøstyrelsens bemærkninger. På det forelæggende grundlag anser de ikke, at den forventede miljøbelastning (støj og luft- og havforurening) kan retfærdiggøres af skabelsen af forbedrede muligheder for krydstogtsindustri.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 13. december 2023 forslag til kommuneplantillæg nr. 127 og lokalplansforslag nr. 158 for ny multifunktionskaj på Rønne Havn sammen med den tilhørende samlede miljøkonsekvensrapport. Planforslagene med miljøkonsekvensrapport og udkast til § 25-tilladelse har været i høring fra den 15. december 2023 til den 9. februar 2024. Under høringsperioden indkom 12 høringssvar fra forskellige respondenter. Høringssvarene kan læses resumeret i bilag 7 sammen med administrationens og projektejers bemærkninger og i fuld længde i bilag 8. Seks af høringssvarene er fra berørte myndigheder. Miljøstyrelsen er kommet med et meget omfangsrigt høringssvar, mens de fem andre berørte myndigheder har meddelt, at de ikke har bemærkninger til projektet.

De resterende seks høringssvar er fra naboer til projektområdet, samt Rønne Borgerforening. Høringssvarene fra naboer beskriver generelt bekymringer omkring projektet, og særligt miljøpåvirkningerne og redegørelsen for disse kritiseres. Få høringssvar kommer med forslag til afværgeforanstaltninger, som kan indskrives i projektets § 25-tilladelse.

Høringssvarene har givet anledning til ændringer i form af vilkår omkring luftkvalitet. Der er desuden blev indsamlet supplerende oplysninger i forbindelse med udfærdigelse af den sammenfattende redegørelse for at kunne give svar på nogle af de rejste emner. Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i miljøkonsekvensrapporten.

Administrationen vurderer, at miljøkonsekvensrapporten sammen med den sammenfattende redegørelse oplyser sagen, så der kan træffes afgørelse og stilles vilkår efter miljøvurderingslovens § 25.

Opmærksomhedspunkter fra høringssvarene i de forskellige dokumenter

Kommuneplantillæg nr. 27 og lokalplan nr. 158:

- Bekymring om at maksimal bygningshøjde på 20 meter i kommuneplantillæg og lokalplan er en forhåndsgodkendelse uden tegnet projekt

Samlet miljørapport for planer og projekt

- Bekymring om vibrationer ved nedramning af spuns kan give skader på bygninger
- Bekymringer om støj og overskridelse af grænseværdier for støj
- Ønske om økonomisk kompensation for støj over støjgrænser
- Bekymringer om hvorvidt øget krydstogaktivitet blæser ind over Rønne by og medfører luftforurening over grænseværdierne
- Ønske om etablering af landstrøm, da det kan reducere både støj og luftforurening
- Spørgsmål til om affald fra nedrivning af bygninger i udvidelsens Etape 3 håndteres korrekt
- Spørgsmål om hvorvidt den strenge beskyttelse af Bilag IV-arter overholdes
- Spørgsmål om hvorvidt fugle beskyttes
- Spørgsmål om hvorvidt målopfyldelse for målsatte vandområder kan opnås og bevares
- Spørgsmål om hvorvidt målopfyldelse for målsatte havområder kan opnås og bevares
- Opmærksomhed på at sagsbehandling for klapping skal følge Miljøstyrelsens nye vejledning
- Ønske om etablering af bygherreområde til indhentning af råstoffer på havet for at reducere klimapåvirkning
- Opmærksomhed på, at Rønne Havn A/S skal sikre fri passage ved Rønne Redningsstation både i anlægs- og driftsfase
- Opmærksomhed på, at Rønne Havn A/S ved eventuelle fund af fortidsminder eller vrak skal standse arbejdet og melde det ind til Slots- og Kulturstyrelsen
- Bekymring om hvorvidt havnens økonomi kan bære en udvidelse mere på nuværende tidspunkt

§ 25-tilladelse

- Ønske til vilkår om faste støjmålere for at fremme kommunikationen omkring støj
- Ønske til vilkår om faste luftforureningsmålere for at kunne gribe ind ved overskridelser af grænseværdier
- Ønske om forskønnelse omkring havnen som kompensation for gener fra anlægsarbejdet samt den visuelle påvirkning af anlægget

Administrationen vil gerne takke for alle høringssvar. Det er en vigtig del af processen og bidrager til at sikre fuld oplysning af sagen. Høringssvarene er indgående behandlet i den sammenfattende redegørelse (bilag 5) og i en oversigt over høringssvar (bilag 7).

Kommuneplantillæg og lokalplan (bilag 1 og 2)

Lokalplan nr. 158 og Kommuneplantillæg nr. 27 er ikke blevet ændret på baggrund af høringen. Et høringssvar stiller spørgsmålstejn ved, om det er rimeligt, at der må bygges i 20 meters højde. Visualiseringerne i lokalplanforslaget, er ikke blevet problematiseret.

Bygningshøjden er blevet behandlet af kommunalbestyrelsen den 12. oktober 2023, hvor det blev besluttet at byggeri over 8,5 meter skulle begrænses til et delområde, som var placeret efter en sigtelinje set fra det grønne område ved Søndre Bådehavn. Sigtelinjen placerer byggeri over 8,5 meter bag den eksisterende bebyggelse som er mellem 15 og 30 meter høj.

Den samlede miljøkonsekvensrapport (bilag 3 og bilag 4)

Den samlede miljøkonsekvensrapport består af selve miljøvurderingen (bilag 3) og en samling af bilag (bilag 4).

Nogle høringssvar sætter spørgsmålstejn ved, om beskrivelser og dokumentation i den samlede miljøkonsekvensrapport er tilstrækkelige. Administrationen har på baggrund af høringssvarene bedt bygherre om supplerende oplysninger til at afklare disse spørgsmål. Administrationen har udarbejdet en sammenfattende redegørelse hvori de supplerende oplysninger indgår. Den sammenfattende redegørelse supplerer på denne måde den samlede miljøkonsekvensrapport og der er ikke fundet behov for at ændre i rapporten.

Sammenfattende redegørelse af miljøkonsekvensrapport (bilag 5)

En sammenfattende redegørelse er et dokument, der skal udarbejdes som afslutning på en miljøvurdering af en plan. Den skal blandt andet redegøre for hvordan miljøhensyn er integreret i en plan, samt hvordan høringssvar er taget i betragtning.

Den sammenfattende redegørelse er i denne sag blevet udvidet, så den dækker både behandling af kommuneplantillæg og lokalplan og behandling af det konkrete projekt til udvidelse af Rønne Havn i Etape 4. Redegørelsen dækker både den del af projektet, som foregår på land, hvor kommunen er myndighed og den del, der foregår i havnebassinet, hvor Trafikstyrelsen er myndighed.

Den sammenfattende redegørelse behandler alle temaer rejst i høringssvarene. For de fleste temaers vedkommende finder administrationen ikke grundlag for ændringer til kommuneplantillæg, lokalplan eller § 25 tilladelse. Det er enten fordi det ikke ligger indenfor administrationens handlemuligheder i lovgivningen eller fordi administrationen på baggrund af supplerende oplysninger finder spørgsmålet afklaret.

For temaet luft er der fundet anledning til at ændre og præcisere § 25 tilladelsen. Ændringen består i indførelse af vilkår vedrørende krydstogtsaktivitet og eventuel opfølgning omkring luftkvalitet. Der er indsat to vilkår. Der er desuden ændret i begrundelsen i afsnittet omkring luft.

Ved genlæsning har Bornholms Regionskommune også fundet anledning til at præcisere vilkår 37. Det er alene vilkårets ordlyd og ikke dets indhold, der er ændret.

Høringssvaret fra Miljøstyrelsen stiller en række spørgsmål til den samlede miljøkonsekvensrapport. En stor del af spørgsmålene falder under Trafikstyrelsens ressort i sagen. Det handler især om temaer i relation til havmiljøet. Trafikstyrelsen har stillet supplerende spørgsmål til Miljøstyrelsen i forhold til høringssvaret. Der er endnu ikke afklaring på alle spørgsmål. Det fremgår derfor flere steder i den sammenfattende redegørelse at Trafikstyrelsen afventer Miljøstyrelsen. Trafikstyrelsens afklaringer af disse temaer har ikke indflydelse på Bornholms Regionskommunes del af sagen. Det er derfor muligt for Kommunalbestyrelsen at behandle sagen. Offentliggørelse af den endelige afgørelse efter Kommunalbestyrelsens beslutning koordineres med Trafikstyrelsen.

§ 25-tilladelse (bilag 6)

§ 25-tilladelsen er Rønne Havn A/S's tilladelse til anlæggelse af projektet og den efterfølgende drift. Den indeholder vilkår, som projektejer skal leve op til, for at imødegå de negative påvirkninger påpeget i den samlede miljøkonsekvensrapport. § 25-tilladelsen til Rønne Havn A/S's projekt om etablering af multifunktionskaj og forlængelse af den sydlige ydermole kan ses som bilag 6.

Luftkvalitet

På baggrund af høringssvar er foretaget en ændring i tilladelsen. Ændringen består af to vilkår: Dels en årlig indberetning af krydstogtsaktivitet og dels en mulighed for Bornholms Regionskommune til at foranledige udarbejdelse af supplerende undersøgelser af luftkvalitet ved stigning i krydstogtsaktiviteter.

Der er i høringssvar fremsat ønske om kontinuerlig måling af luftkvalitet. Administrationen finder ikke, at vi indenfor miljøvurderingslovens rammer kan stille vilkår i tilladelsen til landsiden af projektet omkring kontinuerlig måling af luftforurening.

Administrationen forstår godt den bekymring omkring luftkvalitet, der udtrykkes i høringssvarene. Opstår der konkrete problemer med et bestemt skib i Rønne Havn, vil administrationen opfordre til at henvende sig til kommunen, som derefter vil tage stilling til den konkrete sag.

Støj

Den samlede miljøkonsekvensrapport viser, at der vil være en væsentlig påvirkning på støj, da grænseværdier i aften- og nattimer kan blive overskredet. Administrationen har i § 25-tilladelsen indskrevet vilkår i forhold til støj, herunder perioder og grænseværdier for støj, for at støjpåvirkningen kan reduceres mest muligt.

Der er i høringssvar fremsat ønske om fast støjmåling, hvor målinger offentliggøres på en hjemmeside. Det fremgår af høringssvarene, at det vil fremme kommunikationen. Administrationen forstår godt det ønske om information omkring støjende arbejder, der udtrykkes i høringssvarene. Administrationen finder ikke, at det ligger indenfor kommunens handlemuligheder i miljøvurderingsloven at stille vilkår om faste støjmålinger eller en offentligt tilgængelig hjemmeside med målinger.

Rønne Havn A/S har mulighed for af egen drift at sætte støjmålere op, selvom Bornholms Regionskommune ikke kan stille krav om det.

Forskønnelse

Der er i høringssvar fremsat ønske om forskønnelse af andre havnearealer, som en måde at give noget tilbage til det lokalsamfund, der udsættes for gener samt visuel påvirkning.

Ønsket blev også fremført i forbindelse med Rønne Havns udvidelse, Etape 3. Administrationen fandt dengang ikke mulighed for at stille vilkår om forskønnelse som en del af projektet. Administrationen indledte i stedet under arbejdet med Etape 4 og på baggrund af høringssvarene til Etape 3 en dialog med Rønne Havn A/S om at lave et særskilt projekt. Denne dialog er afsluttet og har ikke ført til konkrete tiltag.

Der er som nævnt ovenfor sket en tilpasning, hvor byggemulighederne er ændret fra maksimal byggehøjde på 30 meter til 20 meter og det delområde, hvor der må bygges i 20 meters højde ligger længere inde på havnen i forhold til de byggemuligheder der var givet i Lokalplan nr. 091, som aflyses på dette areal. Der er i øvrigt ikke fundet mulighed for at indarbejde afværgeforanstaltninger indenfor plan- og projektområdet.

Proces

Hvis kommunalbestyrelsen vedtager kommuneplantillæg nr. 27 og lokalplan 158 endeligt, vil de træde i kraft, når de bliver offentliggjort.

Hvis kommunalbestyrelsen vedtager projektets § 25-tilladelse, vil den træde i kraft, når den bliver offentliggjort.

Til baggrund for beslutningerne vedlægges den samlede miljøkonsekvensrapport og den sammenfattende redegørelse.

Lokalplan nr. 158 og kommuneplantillæg nr. 27 skal begge vedtages eller afvises samtidig. Projektets § 25-tilladelse kan vedtages eller afvises selvstændigt. En vedtagelse af projektets § 25-tilladelse forudsætter dog, at lokalplan nr. 158 og kommuneplantillæg nr. 27 er vedtaget.

Vedtages Lokalplan nr. 158 og kommuneplantillæg nr. 27 uden § 25 tilladelsen, vil det kun være muligt, at lave anlæg og byggeri i planområdet, som ikke er omfattet af miljøvurderingsloven.

Økonomiske konsekvenser

Klik her for at skrive økonomiske konsekvenser

Bilag

Bilag 1 - Forslag til kommuneplantillæg nr. 27

Bilag 2 - Forslag til lokalplan 158

Bilag 3 - Miljøkonsekvensrapport Rønne Havn Etape 4

Bilag 4 - Bilag til Miljøkonsekvensrapport Rønne Havn Etape 4

Bilag 5 - Udkast til sammenfattende redegørelse

Bilag 6 - § 25 tilladelse til Udvidelse af Rønne Havn - Etape 4 (m bilag)

Bilag 7 - Oversigt over indkomne høringssvar - resumeret med bemærkninger fra projektejer og administration

Bilag 8 - Alle høringssvar i fuld længde

Punkt 4: Godkendelse af planforslag for højspændingsstation

24/4861

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Administrationen har udarbejdet forslag til kommuneplantillæg og lokalplan med tilhørende miljørapport for en højspændingsstation til Energiø Bornholm syd for Aakirkeby. Med de udarbejdede planforslag kan kommunalbestyrelsen muliggøre landanlægget, som er en del af havvindmølleprojektet Energiø Bornholm. Kommunalbestyrelsen skal godkende de udarbejdede planforslag, inden de kan sendes i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- forslag til kommuneplantillæg nr. 20, forslag til lokalplan nr. 152 og den tilhørende miljørapport godkendes og sendes i offentlig høring i otte uger.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 19-03-2024

Indstilling anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 19-03-2024

Indstillingen anbefales.

René Danielsson afventer sin stillingtagen.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Liste O stemmer hverken for eller imod.

Sagsfremstilling

I september 2022 besluttede kommunalbestyrelsen, på baggrund af en indkaldelse af idéer og forslag og på anmodning fra Energinet, at igangsætte en ændring af kommuneplanen, så der kunne udlægges et areal til det tekniske anlæg, som Energinet skal bygge på Bornholm som en del af projektet Energiø Bornholm. I april 2023 besluttede Økonomi- og Klimaudvalget, at igangsætte udarbejdelsen af en lokalplan med samme formål. I december 2023 gav administrationen en status på arbejdet med lokalplanen. Nu foreligger de endelige forslag til kommuneplantillæg og lokalplan samt en tilhørende miljørapport. Se bilag 4, hvoraf de forudgående sagsfremstillinger og beslutninger fremgår.

Forslag til kommuneplantillæg

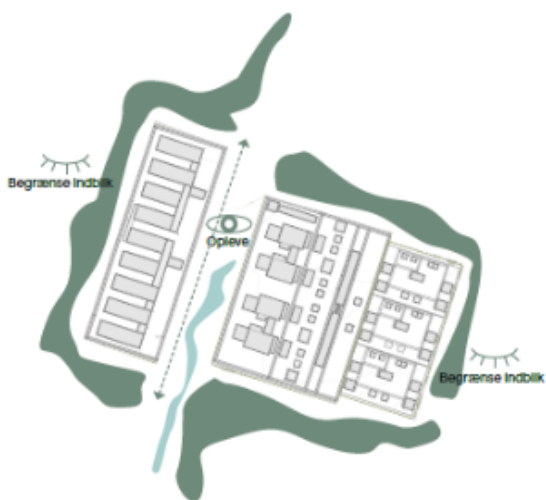
Med kommuneplantillæg nr. 20 udlægger kommunalbestyrelsen et areal til et teknisk anlæg, specifikt en højspændingsstation. Arealet er afgrænset i overensstemmelse med Energinets projekt. Desuden ophæver

kommunalbestyrelsen udpegningen ”særligt værdifuld landbrugsjord” inden for det pågældende areal. De bebyggelsesregulerende bestemmelser fastsættes med en maksimal bebyggelsesprocent på 20 og en maksimal bebyggeshøjde på 25 meter. Zonestatus fastholdes som landzone. Forslag til kommuneplantillæg ses i bilag 1.

Forslag til lokalplan

Forudgående proces: Energinet, arkitektfirmaet Arkitema, to eksterne arkitekter og BRK gennemførte i fællesskab en proces med flere borgerworkshops og udarbejdelse af en designmanual for bygningernes fremtræden. Denne proces har ført frem til projektets arkitektoniske hovedidé for henholdsvis landskabsbearbejdning og for bygningernes placering og visuelle fremtræden. Denne hovedidé er indarbejdet som bestemmelser i lokalplanen og er nævnt i lokalplanens formålsbestemmelser. Formålsbestemmelserne er vigtige, fordi de giver offentligheden et overblik over, hvad kommunalbestyrelsen vil opnå med lokalplanen.

Lokalplanens hovedidé: Det store tekniske anlæg deles i to bebyggelsesfelter. I mellem de to felter udlægges et areal til en landskabskorridor, hvor vand, bakker og beplantning kan danne forgrund til de store bygningsvolumener, som man kan opleve fra en gennemgående sti. Det tekniske anlæg omkranses af en afskærmende beplantning og bakker, som skal afbøde mødet mellem landskabet og det tekniske anlæg ved at begrænse indblikket.

Byggefelter: Med lokalplanen udlægges der 5 byggefelter, hhv. A, B, C, D og E. Byggefelternes maksimale bygningshøjder er:

Byggefelt A: maksimalt 25 m

Byggefelt B: maksimalt 25 m

Byggefelt C: maksimalt 20 m

Byggefelt D: maksimalt 15 m

Byggefelt E: maksimalt 15 m

Arkitektur: De største bygninger i byggefelt A og B skal have indadskrånede facader, hvilket vil give dem en helt særlig karakter. Alle bygningerne skal beklædes med samme facademateriale, som enten kan være skærmtegl eller skifer. Disse materialer er valgt ud fra deres forbundethed med naturen og deres egenskaber til at give bygningsfacaderne farvespil og variation. Bygningerne og støjskærme i de øvrige delområder skal have lodrette facader og beklædes med enten samme materiale eller riflet beton. De kan begrønnes med efeu. I byggefelt C skal bygninger med en facadehøjde over 15 meter beklædes med samme materiale som bygningerne i A og B. Så enten bliver facadematerialerne en kombination af skærmtegl og riflet beton eller en kombination af skifer og riflet beton.

Landskab: Ned gennem landskabskorridoren skal der friholdes en sigtelinje, så man fra stendyssen ved Vasagård nord for højspændingsstationen kan se ned gennem anlægget. I korridoren skal overfladevand håndteres og bringes i spil i landskabet som søer/bassiner og vandforløb mm. Der kan desuden etableres bakker og beplantning i siderne af korridoren. Lokalplanen fastsætter bestemmelse om, at der skal anvendes hjemmehørende træer og buske i alle beplantninger. Listen af arter er tilpasset det bornholmske klima og rummer mange frugtbærende træer og buske, som er løvfældende.

Kystnærhedszone og visuel påvirkning af kystlandskabet: På grund af anlæggets store omfang og volumen vil højspændingsstationen uundgåeligt blive synligt i landskabet og påvirke landskabsoplevelsen især set fra nordlige retninger og udsigtspunkter, hvor den visuelle sammenhæng med vandfladen vil blive påvirket i større omfang. Set på langs ad kysten vil anlægget være mere skjult og indpasset bag eksisterende terræn og beplantninger, der mindsker anlæggets synlighed fra flere retninger. Den visuelle påvirkning er beskrevet i miljørapporten, bilag 3.

Visualisering set fra havet syd for anlægget.

Håndtering af overfladevand: Lokalplanen giver mulighed for, at overfladevandet kan håndteres og udledes til Risebæk. Der skal dog udarbejdes et projekt og indhentes tilladelser, som sikrer, at der ikke vil ske en belastning af Risebækken.

Forudsætninger for ibrugtagning: Den afskærmende beplantning skal etableres så hurtigt som muligt, så den kan vokse op og få en afskærmende effekt. Der er derfor optaget bestemmelser i lokalplanen om de forskellige dele af beplantningen. Da der skal etableres bakker, før der kan plantes, er det dog ikke alle afskærmende beplantninger, der kan etableres fra begyndelsen af byggearbejdet.

Bonusvirkning: Idet arealet forbliver landzone, indeholder lokalplanen bonusbestemmelser, som træder i stedet for en landzonetilladelse. Bonusvirkningen kan kun omfatte de dele af et projekt, som er præcist angivet i lokalplanen. Byggeri og anlæg, som ikke er præcist angivet i lokalplanen skal fortsat have en landzonetilladelse.

Miljørapport

Planforslagene er omfattet af miljøvurderingsloven og er obligatorisk miljøvurderingspligtige. Der er udarbejdet en samlet miljørapport for de to planforslag.

Miljørapporten beskriver hvordan det anlæg, som planforslagene muliggør, vil påvirke landskab, kulturarv, kystnærhed, geologiske interesser, natur, herunder Natura 2000-områder og biologisk mangfoldighed, vandløb, søer, marine områder, grundvand, klima, arealinddragelse, trafik, lys, støj, vibrationer, friluftsliv og magnetfelter. Det fremgår også af miljørapporten, hvordan bestemmelser i planforslagene er indarbejdet for at imødegå og reducere det muliggjorte anlægs negative miljøpåvirkninger.

Administrationen vurderer, at planforslagene kan vedtages med begrænsede og ikke væsentlige påvirkninger på kulturarv, geologiske interesser, natur, biologisk mangfoldighed, Natura 2000-områder, vandløb, søer, marine områder, grundvand, lys og magnetfelter, såfremt planforslagenes bestemmelser efterleves.

Realisering af planforslagene vil medføre væsentlige påvirkninger på landskab, kystnærhed, klima, arealinddragelse, trafik, friluftsliv og støj.

Miljøvurderingen i denne sag omhandler alene planforslagene. Der skal også laves en miljøvurdering for det konkrete projekt. Det er Miljøstyrelsen, der er myndighed for denne. I miljøvurderingen af det konkrete projekt, vil mange af de undersøgte emner blive taget op igen og vilkår til sikring mod negative påvirkninger vil blive fastsat i denne proces. Miljørapporten henviser flere gange til denne efterfølgende proces, samt andre nødvendige tilladelser, hvori projektets detaljer styres.

Landskab og kystnærhed: Som nævnt ovenfor vil højspændingsanlægget blive synligt i landskabet. Det er i miljøvurderingsrapporten undersøgt nærmere, hvorfra anlægget vil være synligt, og der er fremlagt en række visualiseringer i rapporten. Til rapporten er også vedlagt et visualiseringsbilag med beskrivelse af metode og visning af visualiseringerne.

Trafik: Miljørapporten har undersøgt trafik i både anlægs- og driftsfase for højspændingsstationen. Det er trafikken i anlægsfasen, der kan udgøre en væsentlig påvirkning. Miljørapporten beskriver både antal transporter og ruter for transporter. Transporterne vil køre på det overordnede vejnet, og der er plads til den ekstra trafik. Påvirkningen vil være størst i de første 2,5 år og vil samlet vare ca. 4 år. Emnet trafik vil blive behandlet igen ved miljøvurdering af det konkrete projekt hos Miljøstyrelsen.

Støj: Der vil være støj fra stationsanlægget i både anlægs- og driftsfasen. I anlægsfasen viser beregning i miljørapporten, at Bornholms Regionskommunes forskrift for anlægsstøj kan overholdes ved arbejde i dagtimerne. Beregninger for støj i driftsfasen har vist, at der er behov for støjskærme for at kunne overholde støjgrænser ved nogle af de nærmeste naboer. Der er indarbejdet støjskærme i projektet. Emnet støj vil blive behandlet igen ved miljøvurdering af det konkrete projekt hos Miljøstyrelsen.

Høringsperiode

Det følger af planloven, at høringsperioden for et tillæg til kommuneplanen skal være minimum otte uger. Administrationen foreslår derfor, at høringsperioden fastsættes til otte uger for begge planforslag og miljørapporten. Administrationen arrangerer et borgermøde i høringsperioden.

Proces for planlægningen

Planlægningen forventes at følge nedenstående procesplan:

- 1) Planforslagene og tilhørende miljørapport sendes i offentlig høring i otte uger.
- 2) Kommunalbestyrelsen, via Natur-, Miljø- og Planudvalget samt Økonomi- og Klimaudvalget, behandler indkomne høringssvar og vedtager planerne endeligt med eventuelle justeringer og udkast til sammenfattende redegørelse.
- 3) Offentlig bekendtgørelse, og herved ikrafttrædelse, af kommuneplantillæg og lokalplan med miljørapport og sammenfattende redegørelse. Herefter følger fire ugers klagefrist.

Økonomiske konsekvenser

Klik her for at skrive økonomiske konsekvenser

Bilag

Bilag 1 - Forslag til kommuneplantillæg 20 - højspændingsstation

Bilag 2 - Forslag til lokalplan 152

Bilag 3 - Miljørapport for Stationsanlæg til Energiø Bornholm

Bilag 4 - politiske beslutninger

Punkt 5: Ændring af takstregulativ og takstblad for havne

24/204

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi - og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der skal træffes beslutning om at revidere takstregulativet og takstbladet for 2024 med det formål at forhindre udlejning af både via Airbnb og andre udlejningsformer fra kommunale bådpladser. Videreudlejning medfører betydeligt større forbrug af bl.a. strøm og anvendelse af havnens faciliteter, som brugerne ikke betaler for. Disse ønskes reduceret eller minimeret.

Revideringen af takstregulativet og takstbladet inkluderer også en genovervejelse af den nuværende Bornholmerkortordning.

Udfordringer består i:

- Et stigende antal bådpladslejere udlejer deres både fra kommunale bådpladser. Dette betyder, at der er et stigende forbrug af bl.a. el og vand, som ikke er forudsat i den nuværende takst for leje af bådplads. Det nuværende takstregulativ giver ikke mulighed for at regulere forholdet.
- Bornholmerkortordning blev indført for at stimulere den lokale sejlerkultur på Bornholm. I de senere år har sejlerturnismen udviklet sig positivt og ordningen er ikke længere nødvendig for at skabe liv i havnene. Ordningen bliver i stigende grad misbrugt, hvilket medfører øgede forbrugsudgifter og tab af indtægter fra andre potentielle gæstesejlere. Havnepersonalet oplever desuden udfordringer med at administrere ordningen i dens nuværende form.

Administrationen anbefaler derfor, at der vedtages to ændringsforslag til takstregulativet for de kommunale havne på Bornholm.

Indstilling

Direktøren indstiller at følgende ændringer til takstregulativ og takstblad godkendes

- a) I takstregulativet tilføjes, at det ikke er tilladt at videreudleje både på kommunale bådpladser. Hvis dette observeres, vil det medføre øjeblikkelig opsigelse af bådpladsen for fastliggere. Sejlere med gæstebillet bortvises fra havnen uden forudgående varsel.
- b) Bornholmerkortordningen ophører og fjernes fra takstregulativet og takstbladet fra sæson 2024.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-03-2024

a) Anbefales for private bådpladser. Oplæg til rammer og takster for erhvervsudlejning forelægges udvalget på et senere tidspunkt. Karen Lynn Jacobsen afventer sin stillingtagen.

b) Kan ikke anbefales idet udvalget ønsker, at Bornholmerkortet opretholdes i en revideret form. Ny sag forelægges udvalget.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Ad a) Natur-, Miljø- og Planudvalgets indstilling anbefales.

Jacob Trøst, Linda Kofoed Persson og Claus Larsen-Jensen kan ikke medvirke, idet de ønsker et oplæg til udlejning af bådpladser til private.

Ad b) Natur-, Miljø- og Planudvalgets indstilling anbefales.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Ad a) Liste A stillede følgende ændringsforslag ”om, at alle udgifterne havnen har, vedr. bådpladser, bliver dækket af brugerne. Vi vil gerne have en sag, hvor der er belyst andre muligheder end særskilte takster for viderudlejning. Vi ønsker en sag, som ser på muligheden for, at udgifterne bliver betalt af brugerne, uanset om man låner, lejer, eller ejer båden.”

Liste C stillede følgende ændringsforslag til punkt 5 a):

”Godkendes ikke. Muligheder for en særskilt takst for videreudlejning af private bådpladser, så alle udgifter for havnene bliver dækket, ønskes belyst.”

Liste M stillede følgende ændringsforslag vedrørende punkt 5a):

”Sagen sendes tilbage til udvalget så udvalget kan arbejde videre med forskellige scenarier, med henblik på at skabe en model der sikrer at brugere af havnen betaler de faktiske udgifter i forbindelse med forbrug af el og vand.”

Liste Ms ændringsforslag blev sendt til afstemning.

For stemte 12: René Danielsson, Sabine Nicoline Lyngberg, Liste A, liste C, liste K og liste M.

Imod stemte 10: Heidi Burgedahl, Jonna Nielsen, Søren Schow og liste Ø.

Hverken for eller imod stemte ingen.

Liste Ms ændringsforslag til a) blev godkendt.

Liste As og liste Cs ændringsforslag blev ikke sendt til afstemning.

Ad b) Godkendt.

Sagsfremstilling

Videreudlejning af bådpladser, som f.eks. Airbnb- udlejning:

Administrationen modtager et stigende antal henvendelser vedrørende anmodninger om tildeling af bådpladser i de kommunale havne med henblik på efterfølgende udlejning, herunder gennem Airbnb og andre sociale platforme.

Det kan konstateres, at flere bådejere, som allerede har fast bådplads i de kommunale havne, udlejer deres både med det formål at opnå en indtægt.

Det nuværende takstregulativ indeholder ikke bestemmelser om videreudlejning af bådpladser.

Ved udlejning af både er forbrug af el og vand samt brug af vaske- og bade faciliteter, herunder vaskemaskiner og tørretumblere, væsentligt større end ved traditionel brug af bådpladser. Brugerne afholder ikke omkostningerne for det faktiske forbrug. Det medfører en større udgift for havnen end budgetteret.

Derudover kan der være udfordringer vedr. sikkerhed og ansvar for de udlejede både. Lejere har muligvis ikke kendskab til miljøregler, sikkerhedsregler og procedurer, f.eks. i forbindelse med storm eller korrekt håndtering af bådens udstyr.

Der er også en potentiel risiko for, at de forsikringer, der er tegnet på bådene, ikke dækker skader eller ulykker på bådene og havnens anlæg, som kan ske under videreudlejning.

Bornholmerkortordningen

Bornholmerkortordningen blev indført med det formål at stimulere den lokale sejlerkultur på Bornholm. Med denne ordning kan brugere ligge i havnene til en yderst favorabel pris i de kommunale havne. Bornholmerkortordningen giver fastligere mulighed for at ligge op til 14 dage på gæsteprincip (inklusive forbrugsudgifter) i en anden kommunal havn end deres hjemhavn eller i en af de private havne, som kommunen har indgået aftale med. (Listed Havn, Snogebæk Havn, Vang Havn og Hellig Peder havn).

Bådejere, der har en bådplads i en privat havn på Bornholm, har mulighed for at erhverve sig et Bornholmerkort, selv hvis havnen ikke er en del af ordningen. Dette åbner op for, at bådejere fra andre ikke-kommunale havne kan købe et Bornholmerkort og benytte sig af gæsteprincippet ved at ligge til i en kommunal havn.

Bornholmerkortet trækkes i serviceautomaterne på de kommunale havne og er gældende i 1 år. Sæsonen starter pr. 1. april og varer indtil den 31. marts det efterfølgende år. Pr. 1. september nedsættes prisen med 50 % for resten af sæsonen.

Priser for 2024:

Joller > 13 m – 728 kr.

Lystbåde > 13 m - 1.165 kr.

Joller og lystbåde 13m – 16 m. – 1.752 kr.

Joller og lystbåde > 16 m. – 2.638 kr.

Kommunen kompenserer de private havne for det antal dage, de kommunale fastligere ligger i deres havn. I løbet af 2023 udbetalte kommunen i alt 33.300 kr. til de private havne.

I løbet af 2023 blev der solgt 122 Bornholmerkort, hvilket resulterede i en indtægt på 133.147 kr. Af disse blev 54 Bornholmerkort solgt til bådpladslejere, der ikke er hjemmehørende i de kommunale havne. Bornholmerkortet inkluderer forbrug af el, toilet, bad, vaskemaskine og tørretumbler.

Ændringsforslag til takstregulativ og takstblad – Videreudlejning af bådpladser:

Det anbefales, at videreudlejning af kommunale bådpladser ikke tillades, idet de kommunale bådpladser er forbeholdt den person, som er tildelt bådpladsen.

Det anbefales også, at bådpladslejere med fast bådplads kan opsiges med øjeblikkelig varsel. Ligeledes kan sejlere med gæstesejlerbillet bortvises fra havnen uden forudgående varsel, hvis der observeres videreudlejning af en båd på en kommunal bådplads.

Konkrete eksempler på videreudlejning af både i kommunale havne sæson 2023.

Eksempel 1: Fastligger i kommunal havn.

Båden ligger på den tildelte bådplads. Båden har ikke været brugt til sejlads, men har blot ligget i havnen. Bådpladslejer annoncerer med udlejning af båd på hjemmesiden Airbnb.

Eksempel 2: Fastligger i kommunal havn med tilkøb af bornholmerkortordningen.

Bådpladslejer har købt to både og fået tildelt to faste pladser i kommunal havn. Bådene ligger på de tildelte bådpladser, derudover har bådpladslejer tilkøbt bornholmerkort.

Bornholmerkortordningen giver kommunale fastliggere mulighed for at ligge til i en anden kommunal havn i op til 14 dage efter gæstprincipet. Derefter skal de i henhold til ordningen flytte til en anden havn.

Bådpladslejer udlejer dels bådene på de tildelte pladser i sin hjemhavn, og derudover placeres bådene, hvor det anses at være et populært overnatningssted, i dette tilfælde Allinge. Der er annonceret med udlejning for begge både via de sociale medier.

Bådene ligger i havnene det meste af tiden. Bådejerer er ikke bosiddende på Bornholm, og kommer kun til øen, når bådene skal flyttes fra en havn til en anden.

Eksempel 3: Bådejer med hjemmehørende bådplads i privat havn med tilkøbt Bornholmerkort.

Bådejer har fast plads i en privat havn og har tillige købt et Bornholmerkort. Båden har ligget i en kommunal havn i sommerperioden, hvor båden har været udlejet.

Ved betaling af Bornholmerkort, gæstebillet og leje for fastliggerplads, kan koderne for toilet, bad, vaskemaskine og tørretumbler tilgås. Disse faciliteter er inkluderet i Bornholmerkortordningen og gæstebilletten. Benyttelse af badefaciliteter og vaskemaskine samt tørretumbler er ikke inkluderet i fastliggerlejen, men erfaringer viser, at en del brugere, alligevel benytter faciliteterne

Det er blevet observeret, at disse koder er videregivet til lejerne af bådene, som derfor benytter havnens faciliteter uden yderligere betaling.

Ændringsforslag til takstregulativ og takstblad - Bornholmerkortordningen:

Administrationen anbefaler, at Bornholmerkortordningen ophæves fra sæsonen 2024, da ordningen misbruges. Adskillige brugere af ordningen bliver i havnen i længere tid end de tilladte 14 dage. Disse sejlere, benytter sig af ophold til en fordelagtig pris, og bruger havnens faciliteter uden ekstra betaling og optager samtidig pladser, der kunne være tilgængelige for betalende gæstesejlere. Der er også blevet observeret, at sejlere fra private havne køber Bornholmerkort og videreudlejer deres både fra en kommunal havn til turister.

Det konstateres, at ordningen er svær at håndhæve, da de faktiske ankomst- og afrejsedatoer for bådene ikke kan registreres automatisk. Havnens driftspersonale skal derfor manuelt holde styr på tidspunkterne for bådernes ankomst og afrejse.

Selvom Bornholmerkortordningen ophører, vil det stadigvæk være muligt at opleve de forskellige kommunale havne på Bornholm. Gæstebilletten i kommunale havne er tilgængelig for alle, og det er muligt at købe et rabatkort som gæstesejler i henhold til takstblad og takstregulativ.

Generelle observationer vedrørende udgifter til strøm:

Der er igennem de seneste to år gjort flere tiltag for at reducere el-udgifterne. Blandt andet udlevering af el-målere, der giver mulighed for opkrævning af el-forbrug.

På havnene har der generelt været observationer af strømforbrug, der sker udenom de udleverede el-målere til fastliggerne. Med det formål at begrænse strømforbruget og forhindre uautoriseret brug, forberedes en sag om et ESCO-projekt vedr. implementering af et betalingssystem for forbrugsfaciliteter på havnene, herunder også strømforbrug.

ESCO-projekt handler om energibesparende tiltag i kommunen. Erfaringer fra andre havne har vist en reduktion af el-forbrug på ca. 60 % ved at implementere lignede tiltag.

Økonomiske konsekvenser

De samlede udgifter til el og vand er blevet dækket af havnens budget. De sparede driftsudgifter anvendes til vedligeholdelse af havnene, da merudgifterne i første omgang er taget herfra. De forventede tabte indtægter for Bornholmerkortordningen (133.147 kr. – 33.300 =) 99.847 kr. forventes opvejet af øgede indtægt for gæstebilletter og reducerede forbrugsudgifter.

Bilag

Takstregulativ og takstblad 2024 uden ændringer

Punkt 6: Optagelse af lån på baggrund af låneramme 2023

24/4837

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om optagelse af lån på baggrund af lånerammen for 2023.

Opgørelsen af lånerammen kan først ske, når bogføringen for regnskabsåret er afsluttet. I henhold til lånebekendtgørelsen skal beslutning om optagelse af lån på baggrund af sidste års låneramme træffes senest 31. marts, og lånet skal optages senest 30. april.

Det indstilles, at der optages lån på 15,9 mio. kr., idet muligheden for lånoptag udnyttes fuldt ud jf. det økonomiske mål herom.

Lånet hjemtages i april og er dermed med til at styrke kommunes likviditet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) der optages det maksimale lån på 15,9 mio. kr. til de formål der er anført i tabel 3,
- b) der meddeles anlægsbevilling til optagelse af lån på 15,9 mio. kr., og
- c) borgmesteren bemyndiges til at optage lånet.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Anbefales.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Denne sag vedrører optagelse af lån i henhold til forudsætningerne i budgettet for 2023 inklusive budgetoverførsler fra 2022 vedrørende optagelse af lån. Sagen fremlægges nu, da adgangen til at optage lån først kan opgøres, når regnskabet for 2023 er afsluttet.

Beslutning om optagelse af lån skal træffes af kommunalbestyrelsen i henhold til styrelseslovens § 41.

På baggrund af lånerammen for 2023 er der mulighed for at optage lån på 15,9 mio. kr. jf. opgørelsen i økonomiafsnittet (tabel 3).

I henhold til kommunens økonomiske politik udnyttes mulighed for lånoptag til anlægsprojekter fuldt ud, så påvirkning af kommunens løbende drift og anlæg minimeres. Et andet fokus er, at lånoptagelsen er med til at styrke kassebeholdningen.

Det indstilles på den baggrund, at der optages et lån på 15,9 mio. kr., så lånerammen udnyttes fuldt ud. Optagelse af lån er bevillingsmæssigt omfattet af de samme regler som anlægsbevillinger jf. indstillingens pkt. b).

Der indhentes tilbud på lån hos KommuneKredit og banker repræsenteret på Bornholm jf. politik for styring af Bornholms Regionskommune finansielle dispositioner, og det indstilles, at borgmesteren bemyndiges til at optage det for kommunen mest fordelagtige lån jf. indstillingens pkt. c).

Økonomiske konsekvenser

Lånerammen opgøres på baggrund af afholdte anlægsudgifter i regnskab 2023 til de formål, der kan indgå i opgørelsen af lånerammen jf. lånebekendtgørelsen. Lånerammen for 2023 er opgjort til 22,4 mio. kr. jf. tabel 1.

Tabel 1. Opgørelse af låneramme 2023.

Låneadgang i henhold til	1.000 kr.
Lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1 nr. 6, Energibesparelser (ESCO m.v.)	7.276
Lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1 nr. 16, Lån til ejendomsskatter	11.327
Lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1 nr. 18, Havneinvesteringer	3.837
<i>Samlet låneramme</i>	<i>22.440</i>

Der er anvendt 6,48 mio. kr. af lånerammen til lejeaftaler af pavilloner på henholdsvis Kommandanthøjen og Stenbanen som alternativ til at deponere den beregnede lejesum.

Der er herefter en ledig låneramme på 15,96 mio. kr., jf. tabel 2.

Tabel 2: Anvendelse af låneramme

Anvendelse af låneramme	1.000 kr.
Samlet låneramme	22.440
Lejeaftaler af pavilloner på henholdsvis Kommandanthøjen og Stenbanen	-6.480
<i>Resterende låneramme til rådighed for optagelse af lån</i>	<i>15.960</i>

I budgettet for 2023 er der forudsat optagelse af lån med 26 mio. kr. Herudover blev der i april 2023 optaget lån på baggrund af lånerammen for 2022, hvoraf 13,7 mio. kr. vedrørte budget 2023. I det korrigerede budget for 2023 er der således mulighed for låneoptagelse for 12,3 mio. kr. jf. tabel 3.

Tabel 3: Budget til optagelse af lån i 2023

Formål - 1.000 kr.	Budget 2023	Overført fra 2022	Korr. Budget 2023
Generel finansiering	10.000	-26.892	-16.892
Renovering af mole, Tejn havn		8.200	8.200
ESCO-projekter, bygninger	3.000	1.274	4.274
ESCO-projekter, gadebelysning		3.720	3.720

<i>Subtotal</i>	13.000	-13.698	-698
Udlån til indefrosne stigninger i grundskylden	13.000		13.000
<i>I alt</i>	26.000	-13.698	12.302

Note: negative beløb er udtryk for, at der er optaget større lån til formålet end det er forudsat i sidste års budget.

Der er afsat optagelse af lån på 13 mio. kr. med det formål at finansiere udlånet til borgerne af indefrysningen af stigninger i grundskylden. Det faktiske udlån i 2023 udgør netto 11,3 mio. kr., hvilket vil være det beløb, der faktisk kan optages lån til. Det anbefales imidlertid, at udlånet finansieres af kassebeholdningen og at der ikke optages lån til dette formål. Anbefalingen kommer, fordi staten overtager udlånet til indefrosne stigninger i grundskylden i 2027. Der er heller ikke optaget lån i 2021 og 2022 til formålet, trods at det var budgetteret.

Dette har ikke betydning for størrelsen af det optagne lån.

Følges anbefalingen vil sammensætningen af optagelsen af lån på 15,9 mio. kr. være som anført i tabel 4.

Tabel 4: Optagelse af lån i april 2024

Formål - 1.000 kr.	Optagelse af lån
Generel finansiering	11.484
ESCO-projekter, bygninger	4.126
ESCO-projekter, gadebelysning	290
<i>I alt</i>	15.900

Da der overføres rådighedsbeløb fra 2023 på -0,7 mio. kr. jf. tabel 3 vil hele lånoptagelsen på 15,9 mio. kr. vedrøre rådighedsbeløb på budgettet for 2024.

Rådighedsbeløbet i budget 2024 udgør 23 mio. kr. og optagelsen af lån ligger dermed inden for det afsatte budget.

Ydelserne på lånet er beregnet til at udgøre ca. 0,93 mio. kr. årligt og kan holdes inden for det samlede budget til renter og afdrag i budget 2024.

Bilag

Bilag - Optagelse af lån på baggrund af lånerammen for 2023

Punkt 7: Anlægsbevilling - renovering af Værestedet Blæksprutten

24/2394

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller.

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Å

Resumé

Værestedet Blæksprutten efterspurgte ultimo 2023, hvordan værestedet skal forholde sig til den resterende del af en anlægsbevilling (210.011 kr.) til renovering på 362.000 kr. givet i 2021.

Social og Sundhedsudvalget ønskede i den forbindelse at få undersøgt hvorvidt Bornholms Regionskommune er forpligtet til at udbetale det resterende anlægsstilskud, samt hvorvidt Bornholms Regionskommune har hjemmel til at udbetale, når driftsaftalen er opsagt.

Juridisk Service har vurderet sagen.

Det er muligt at trække den resterende del af bevillingen tilbage hvis der er politisk ønske om det, og der er også fortsat hjemmel til at fastholde anlægsbevillingen, så længe Værestedet Blækspruttens virke er værested for borgere med psykiske udfordringer og deres pårørende.

Sagen er til politisk beslutning.

Å

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Kommunen ikke udbetaler den resterende del af anlægsstilskuddet til Værestedet Blæksprutten, og at det resterende rådgivningsbeløb på 210.011 kr. tilføres kassebeholdningen.

Å

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Anbefales.

Å

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Anbefales.

Morten Riis og Helle Munch Ravnborg afventer deres stillingtagen.

Å

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Å

Sagsfremstilling

VÅrestedet BlÅksprutten er et Å-dÅkkende tilbud til mennesker med psykiske problemer og deres pÅrÅrende. Tilbuddet er organiseret som en privat selvejende brugerstyret organisation. Bornholms Regionskommune har med budget 2024 fjernet driftstilskuddet til BlÅksprutten. Det fremgÅr ikke af BlÅkspruttens hjemmeside at VÅrestedet BlÅksprutte ophÅrer.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 28. januar 2021 en anlÅgsbevilling pÅ 362.000 kr. til anlÅgstilskud til VÅrestedet BlÅksprutten ifm. renovering af bygningen beliggende i SÅndergade i RÅnne. En del af renoveringen omfattede en overdÅkket terrasse, hvor der fortsat afventes byggetilladelse fra kommunen.

Det afsatte rÅdighedsbelÅb pÅ 362.000 kr. svarer til udbetaling af anlÅgstilskud pÅ i alt 435.500 kr. inkl. moms, idet momsandelsprocenten pÅ dette tilskudsomrÅde udgÅr 85.

I Årene 2021 og 2022 er dele af anlÅgstilskuddet blevet udbetalt, som vist i tabellen nedenfor.

Renoveringen omfatter følgende:	Inkl. Moms	Ekskl. Moms		Bevilling
- Overdækning af terrasse	175.000	145.500		145.500
- Nyt gulv i entré og aktivitetsrum	65.000	54.000	}	
- Nye vægge i aktivitetsrum	85.000	70.500		
- Nyt gulv og nye møbler i caféen	85.500	71.000		
- Maling af caféen	25.000	21.000		
I alt	435.500	362.000		362.000
Forbrug i årene 2021-2023				
	2021	2022	2023	Sum
Overdækning af terrasse	0	0	0	0
Gulve, vægge, maling og møbler	138.696	13.293	0	151.989
Restbevilling				
	Bevilling	Forbrug		Rest
Overdækning af terrasse	145.500	0		145.500
Gulve, vægge, maling og møbler	216.500	151.989		64.511
Total sum	362.000	151.989		210.011

Der tilbagestÅr sÅledes et restbudget pÅ 210.011 kr.

AnlÅgsbevillingen er givet uden vilkÅr, der er f.eks. ikke angivet en tidsmÅssig ramme, som renoveringen skal vÅre gennemfÅrt indenfor.

Å

Social- og Sundhedsudvalget blev ultimo 2023 orienteret om BlÅkspruttens henvendelse vedrÅrende anlÅgsbevillingen og Ånskede at fÅ undersÅgt:

Å

1) hvorvidt kommunen er forpligtet til at udbetale midlerne, nÅr driftsaftalen er opsagt

2) om kommunen har hjemmel til at udbetale nu, hvor driftsaftalen er opsagt.

Å

Juridisk service er blevet bedt om at vurdere sagen, og har fÅlgende vurdering:

Ad 1) Den resterende del af bevillingen fra 2021 kan formelt trÅkkes tilbage, hvis der er et politisk Ånske om det. OgsÅ selvom det alene kan tilskrives kommunens myndighedssagsbehandling, at der ikke tidligere har kunnet gives byggetilladelse. Dette vil krÅve samme politiske beslutningsproces, som da bevillingen blev givet.

Â

Ad 2) Det er fortsat lovligt for kommunen at fastholde anlægsbevillingen, selvom driftsstationen er fjernet, så længe Blækspruttens virke stadig er værested for psykisk syge og deres pårørende.

Såfremt der er tvivl om Værestedet Blækspruttens mulighed for at fortsætte uden kommunalt driftstilskud, kan det resterende anlægstilskud udbetales i rater.

Â

Konklusion

Den resterende del af anlægsbevillingen kan trækkes tilbage ved politisk beslutning i kommunalbestyrelsen.

Den resterende del af anlægsbevillingen kan også lovligt fastholdes, så længe Værestedet Blæksprutten består som tilbud til mennesker med psykiske problemer og deres pårørende.

Økonomiske konsekvenser

Såfremt indstillingen godkendes, stoppes projektet og den resterende del af rørdighedsbeløbet på 210.011 kr. tilgås kassebeholdningen.

Såfremt den resterende del af anlægsbevillingen fastholdes, fortsætter projektet uændret.

Â

Bilag

2021 - Anlægsbevilling - Renovering af Værestedet Blæksprutten

Punkt 8: Udmøntning af anlægsstop

24/3627

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Erhvervs-, Bolig-, og Beskæftigelsesudvalget indstiller

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede på mødet i januar 2024, at der skulle ses på hele porteføljen af anlægsprojekter med henblik på at vurdere mulighederne for at udsætte, annullere og reducere anlægsarbejder for dermed at reducere trækket på kassebeholdningen.

Anlægsprojekterne er nu gennemgået, og der skal i sagen træffes beslutninger om selve udmøntningen af anlægsstoppet.

Det indstilles i sagen at der for 2023 annulleres anlægsprojekter for 5,48 mio. kr. og reduceres anlægsprojekter for 7,3 mio. kr. Dertil vil der kunne annulleres og reduceres projekter for 4,2 mio. kr. i 2024.

Derudover er der fem større anlægsprojekter, som det ikke har været muligt inden for den korte tid at gå i dybden med til denne sag. Det indstilles derfor, at der igangsættes et arbejde med scenarier, der beskriver mulighederne og konsekvenserne ved reduktioner og annullering af disse projekter.

Indstilling

Direktionen indstiller til **Social- og Sundhedsudvalget**, at

a) udvalget kommer med eventuelle bemærkninger til de foreslåede annullerede og reducerede anlægsprojekter samt til de projekter der er udvalgt til yderligere afdækning

b) det i tabel 1 omtalte anlægsprojekt, der sorterer under udvalget annulleres og at projektets restbudget på 210.000 kr. tilføres kassebeholdningen, og således ikke genbevilges i forbindelse med budgetoverførselssagen i april 2024

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

- a) Udvalget anbefaler at anlægsmidlerne til omstrukturering af ældreområdet fastholdes i videst mulige omfang.
- b) Anbefales.

Direktionen indstiller til **Børne- og Skoleudvalget og Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget** at

a) udvalget kommer med eventuelle bemærkninger til de foreslåede annullerede og reducerede anlægsprojekter samt til de projekter, der er udvalgt til yderligere afdækning

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 05-03-2024

Børne- og Skoleudvalget ønsker at fastholde prioriteringen af udvidelsen af Ungehuset som led i omorganiseringen af ældreområdet.

Sabine Nicoline Lyngberg afventer sin stillingtagen.

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 05-03-2024

a) Punktet drøftet.

Direktionen indstiller til **Natur-, Miljø- og Planudvalget**, at

a) udvalget kommer med eventuelle bemærkninger til de foreslåede annullerede og reducerede anlægsprojekter samt til de projekter der er udvalgt til yderligere afdækning

b) de i tabel 1 anførte anlægsprojekter, der sorterer under udvalget, annulleres og at projekternes restbudget på i alt 5.144.000 kr. tilføres kassebeholdningen, og således ikke genbevilles i forbindelse med budgetoverførselssagen i april 2024

c) de i tabel 2a anførte anlægsprojekter, der sorterer under udvalget, reduceres med i alt 7.294.000 kr. som tilføres kassebeholdningen og som konsekvens heraf nedjusteres de allerede givne anlægsbevillinger jf. tabel 2b

d) der nedjusteres anlægsbudgetter, der sorterer under udvalget, (negativ tillægsbevilling) for i alt 3.844.000 kr. i 2024 som anført i tabel 3, beløbet tilføres kassebeholdningen

e) der igangsættes et arbejde med udarbejdelse af scenarier der beskriver mulighederne og konsekvenserne ved reduktioner og annulleringer af følgende anlægsprojekter:

1. Renovering af Allinge Børnehus
2. Anlægspulje ældreområdet, Fremtidig organisering af ældreplejen
3. Nexø, områdefornyelsesprojekt
4. 4-Kløver-Klyngen, områdefornyelsesprojekt
5. Byens Hus/Torv på Tværs, Rønne

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-03-2024

a) Ingen bemærkninger.

b) Anbefales, dog ønskes følgende anlægssager at fortsætte uændret (Tabel 1) 2023:
Østergade 50, Rn, etabl. Tilflytterboliger
Etablering af tilflytterboliger
Nexø Bibliotek, udskiftning af vinduer/dør

c) Anbefales, dog ønskes følgende anlægssager at fortsætte uændret (tabel 2a+b) 2023:
Trafiksikkerhed, forproj. Og analyser

Disponibel anlægspulje, veje og broer

d) Følgende anlægsprojekter ønskes at fortsætte (bilag 3) i 2024:
Etablering af tilflytterboliger

Pulje til anlægsønsker på idrætsområdet anbefales reduceret med kr. 600.000.
Paradisbakkeskolen korrektion sfa sag om Nødkaldssystem tiltrædes ikke, idet kr. 640.000 kr. ønskes tilført kassebeholdning, således at der samlet tilføres kassebeholdningen 2,5 mio. kr. fra Paradisbakkeskolens tilbygning.

- e) 1) Kan ikke anbefales, idet udvalget ønsker at projektet fortsætter uændret.
2) Anbefales, dog således at der alene udarbejdes scenarier, muligheder og konsekvenser, af element 4 og 5 (graf 1 bilag 3).
3) Kan ikke anbefales, idet udvalget anbefaler at projektet fortsætter uændret.
4) Kan ikke anbefales, idet udvalget anbefaler at projektet fortsætter uændret.
5) Anbefales, idet muligheder og konsekvenser i forhold til det samlede budget yderligere belyses.

Søren Schow kan ikke medvirke, idet han ønsker at stoppe omorganiseringen af ældreplejen.
Mark Palmquist afventer sin stillingtagen.

Direktionen indstiller til **Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget**, at

- a) udvalget kommer med eventuelle bemærkninger til de foreslåede annullerede og reducerede anlægsprojekter samt til de projekter der er udvalgt til yderligere afdækning
b) det i tabel 1 anførte anlægsprojekt, der sorterer under udvalget, annulleres og at projektets restbudget på i alt 126.000 kr. tilføres kassebeholdningen, og således ikke genbevilles i forbindelse med budgetoverførselssagen i april 2024
c) det i tabel 2a anførte anlægsprojekt, der sorterer under udvalget, reduceres med i alt 3.000 kr. som tilføres kassebeholdningen
d) der nedjusteres anlægsbudget, der sorterer under udvalget (negativ tillægsbevilling) for 373.000 kr. i 2024 som anført i tabel 3, beløbet tilføres kassebeholdningen

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 07-03-2024

Niclas Fick kan medvirke til indstillingens pkt. a), b) og c).

Linda Kofoed Persson, Torben Kofod Ager, Kirstine van Sabben og Anne Jensen afventer deres stillingtagen.

Direktionen indstiller til **Økonomi- og Klimaudvalget**,

Direktionen indstiller, at

- a) udvalget kommer med eventuelle bemærkninger til de foreslåede annullerede og reducerede anlægsprojekter
b) de i tabel 1 anførte anlægsprojekter annulleres og at projekternes restbudget på i alt 5.480.000 kr. tilføres kassebeholdningen, og således ikke genbevilles i forbindelse med budgetoverførselssagen i april 2024
c) de i tabel 2a anførte anlægsprojekter reduceres med i alt 7.297.000 kr. som tilføres kassebeholdningen og som konsekvens heraf nedjusteres de allerede givne anlægsbevillinger jf. tabel 2b
d) der nedjusteres anlægsbudgetter (negativ tillægsbevilling) for i alt 4.217.000 kr. i 2024 som anført i tabel 3, beløbet tilføres kassebeholdningen
e) der igangsættes et arbejde med udarbejdelse af scenarier der beskriver mulighederne og konsekvenserne ved reduktioner og annulleringer af følgende anlægsprojekter:

1. Renovering af Allinge Børnehus
2. Anlægspulje ældreområdet, Fremtidig organisering af ældreplejen
3. Nexø, områdefornyelsesprojekt
4. 4-Kløver-Klyngen, områdefornyelsesprojekt
5. Byens Hus/Torv på Tværs, Rønne

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Ad a) Bemærkninger givet.

Ad b) anbefales, dog ønskes følgende anlægssager at fortsætte uændret (tabel 1):

Østergade 50, Rønne, etablering af tilflytterboliger.

Etablering af tilflytterboliger.

Nexø Bibliotek, udskiftning af vinduer/dør.

Ad c) anbefales, dog ønskes følgende anlægssager at fortsætte uændret (tabel 2a+b):
Trafiksikkerhed, forprojekt og analyser.

Ad d) anbefales, dog ønskes følgende anlægsprojekter at fortsætte uændret (tabel 3):

Renoveringspulje til selvejende haller.

Etablering af tilflytterboliger.

Ad e) Der udarbejdes scenarier for følgende anlægsprojekter:

2. Anlægspulje ældreområdet, Fremtidig organisering af ældreplejen.

5. Byens Hus/Torv på Tværs, Rønne.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Økonomi- og Klimaudvalgets indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede på mødet den 17. januar 2024, at der skulle ses på hele porteføljen af anlægsprojekter med henblik på at vurdere mulighederne for at udsætte eller annullere anlægsarbejder. Dertil skulle der også foretages en genvurdering af projekterne i forhold til en nedjustering af det enkelte projekt, hvis muligt. Beslutningen var en del af sagen om handlemuligheder i 2024, der skal være med til at sikre budgetoverholdelse, reducere træk på kassen og styrke kassebeholdningen.

Tidligere har Økonomi- og Klimaudvalget på mødet den 13. september 2023 godkendt et kvalificeret anlægsstop med udgangspunkt i en oversigt over anlæg, der pauses i 2023, for at sikre mulighed for senere omdisponering af midlerne. Da der nu følges op på hele anlægsp porteføljen, er anlægsstoppet fra september 2023 indarbejdet som en del af den samlede gennemgang.

Administrationen har gennemgået alle anlægsprojekter i 2023 og 2024 med henblik på en vurdering af et kvalificeret anlægsstop. Det skal bemærkes, at anlægsprojekter vedrørende køb/salg af fast ejendom og udstykningsforetagender er udeladt af gennemgangen.

Ved gennemgangen er projekterne opdelt i nedenstående kategorier:

1. Anlægsprojekter der foreslås at fortsætte uændret
2. Afsluttede anlægsprojekter
3. Annullering af anlægsprojekter fra 2023
4. Reduktion i anlægsprojekter fra 2023
5. Annullering og reduktion af anlægsprojekter i 2024
6. Anlægsprojekter til videre afdækning

Annulleringen af anlægsprojekter dækker både over en reel annullering af projekter, men også over at projekter stoppes på deres aktuelle stade.

Resultatet af administrationens vurderinger kan endvidere ses af bilag 1 Anlægsoversigt 2023 og bilag 2 Anlægsoversigt 2024.

I tilknytning til resultatet af gennemgangen er der udarbejdet bemærkninger til hvert enkelt projekt, som er samlet for projekter i 2023 og 2024 i bilag 3 Bemærkninger i forbindelse med vurdering af kvalificeret anlægsstop.

1. Anlægsprojekter der foreslås at fortsætte uændret

Størstedelen af de aktive anlægsprojekter foreslås at skulle fortsætte uændret. Det er overordnet set projekter, hvor anlægsarbejderne ikke er afsluttet og/eller hvor det ikke er hensigtsmæssigt eller muligt at stoppe, reducere eller udsætte projektet. Det kan f.eks. være projekter der ikke er hensigtsmæssige at ændre, som følge af kontraktlige forhold eller akutte behov for renovering.

Jf. principperne for budgetoverførsler kan mer- og mindreforbrug i forhold til afsatte rådighedsbeløb vedrørende ikke afsluttede anlægsarbejder overføres til næstfølgende regnskabsår.

2. Afsluttede anlægsprojekter

I henhold til den sædvanlige praksis for budgetoverførsler fra gammelt til nyt år, er de enkelte anlægsprojekter vurderet i forhold til om de er afsluttede i regnskab 2023, eller om de skal overføres til 2024.

46 anlægsprojekter er afsluttet og der vil være 3,3 mio. kr. der i forbindelse med anlægsoverførslerne fra 2023 til 2024 ikke overføres til 2024. Overførslerne fremlægges til politisk behandling i april 2024.

Restbudgetter fra afsluttede projekter, der er blevet finansieret af en af de disponible anlægspuljer, vil som sædvanlig praksis blive overført til det efterfølgende års disponible anlægspulje, bortset fra afsluttede renoveringsprojekter i hallerne og afsluttede renoverings- og vedligeholdelsesprojekter finansieret af den disponible anlægspulje til kommunale bygninger, hvor restbeløb vil blive tilført kassebeholdningen som følge af anlægsstopet.

Særligt skal bemærkes, at restbudgetterne fra de afsluttede anlægsprojekter på havneområdet, på i alt 0,7 mio. kr. overføres til den disponible anlægspulje for havne i 2024, bl.a. til dækning af merudgifter forbundet med skader som følge af stormfloden i oktober 2023.

3. Annullering af anlægsprojekter fra 2023

Alle anlægsprojekter er vurderet i forhold til mulighederne for at kunne annullere projektet. I tabel 1 ses de projekter der i gennemgangen er vurderet til at kunne annulleres.

Tabel 1: Oversigt over anlægsprojekter fra 2023 der er vurderet til at kunne annulleres

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Samlet anlægs- bevilling	Rådigheds- beløb 2023	Forventet resultat 2023*	Forventet besparelse 2023
Social- og Sundhedsudvalget					
Blæksprutten, anlægstilskud	U	362	210	210	-210
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget					
Pulje til "Åbne" selvejende haller	U	0	126	126	-126
Natur-, Miljø- og Planudvalget					
Østergade 50, Rn, etabl. tilflytterbolig	U	110	110	110	-110
Etablering af tilflytterboliger	U	0	190	190	-190
Hans Rømer Skolen, rep. fuger/flade tage	U	460	460	460	-460
Søndermarksskolen, opfør. af maskinskur	U	607	607	607	-607
Søndermarksskolen, nye vinduer/døre	U	796	796	796	-796
Nexø Bibliotek, udskiftn. af vinduer/dør	U	400	400	398	-398
Skatteøen, etablering af liggehal	U	1.670	1.670	1.538	-1.538
Pulje til øget trafikikkerhed v/skoler	U	0	1.045	1.045	-1.045
I alt		4.405	5.614	5.480	-5.480

* Det forventede restbudget i 2023 er opgjort på baggrund af registreringer i økonomisystemet pr. 14. februar 2024.

Det forventes at der kan annulleres anlægsprojekter for i alt 5,5 mio. kr. i 2023.

Særligt skal nævnes projektet vedrørende anlægstilskud til Værestedet Blæksprutten, hvor der på møderne i marts 2024 også forelægges en sag om hvorvidt kommunen er forpligtet til at udbetale restmidlerne, samt hvorvidt kommunen har hjemmel til at udbetale tilskuddet, når driftsaftalen med Blæksprutten er opsagt. Denne sag om anlægsstop følger indstillingen om ikke at udbetale den resterende del af anlægstilskuddet og at det resterende rådighedsbeløb tilføres kassebeholdningen.

Det vurderes bl.a. også, at etableringen af en liggehal i Børnehuset Skatteøen annulleres, ligesom at det resterende rådighedsbeløb i puljen til øget trafikikkerhed ved skoler vurderes at kunne tilføres kassebeholdningen. Puljen indgik i også det besluttede anlægsstop i september 2023.

4. Reduktion i anlægsprojekter fra 2023

Alle anlægsprojekter er vurderet i forhold til mulighederne for at kunne reducere projektet. I tabel 2 ses de projekter der i gennemgangen er vurderet til at kunne reduceres.

Tabel 2a: Oversigt over anlægsprojekter fra 2023 der er vurderet til at kunne reduceres

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Samlet anlægs- bevilling	Rådigheds- beløb 2023	Forventet resultat 2023*	Forventet besparelse 2023
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget					
Renoveringspulje til selvejende haller	U	0	3	3	-3
Natur-, Miljø- og Planudvalget					
Trafiksikkerhed, forproj. og analyser **	U	800	800	800	-400
Disponibel anlægspulje, veje & broer	U	0	5.013	5.013	-5.013
Kystsikring v/Kjærenæsgrunden	U	0	50	50	-50
Pulje til vedl.hold. af restboligmasse	U	0	1.049	1.049	-300
Renoveringspulje til skolebygninger	U	0	881	881	-881
Heldagsskolen, ombygning af pavillon **	U	950	950	400	-200
Etabl. af P-plads v/Kjærenæsgrunden	U	0	250	250	-250
Nedrivningsprojekt 2021 **	U	1.715	1.715	1.665	-500
	I	-1.029	-1.029	-1.029	300
I alt		2.436	9.682	9.083	-7.297

* Det forventede restbudget i 2023 er opgjort på baggrund af registreringer i økonomisystemet pr. 14. februar 2024.

** Anlægsbevillingerne til disse projekter skal nedjusteres – jf. tabel 2b.

Som det ses af tabel 2a vurderes det, at 9 anlægsprojekter kan reduceres i 2023 med en samlet besparelse på 7,3 mio. kr.

Det forslås bl.a. at restbudgettet på den disponible anlægspulje til veje og broer i 2023 tilføres kassebeholdningen. Puljen var også en del af det besluttede anlægsstop i september, og midlerne fra 2023 er ikke udmøntet i konkrete anlægsprojekter.

Til tre af anlægsprojekterne ovenfor, er der givet anlægsbevillinger. Disse anlægsbevillinger skal reduceres i lighed med reduktionen i projekternes rådighedsbeløb – jf. tabel 2b.

Tabel 2b: Reduktion i allerede givne anlægsbevillinger

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Samlet anlægs- bevilling	Reduktion	Ny anlægsbevilling
Natur-, Miljø- og Planudvalget				
Trafiksikkerhed, forproj. og analyser	U	800	-400	400
Heldagsskolen, ombygning af pavillon	U	950	-200	750
Nedrivningsprojekt 2021	U	1.715	-500	1.215
	I	-1.029	300	-729
I alt		2.436	-800	1.636

5. Annullering og reduktion af anlægsprojekter i 2024

Som en del af vurderingen af anlægsporteføljen er der også set på mulighederne for at annullere eller reducere anlægsprojekter, der er budgetlagt fra 2024 og frem.

I tabel 3 ses de projekter der i gennemgangen er vurderet at kunne annulleres og reduceres i 2024.

Tabel 3: Oversigt over anlægsprojekter der er vurderet til at kunne annulleres og reduceres i 2024

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Rådigheds- beløb 2024	Rådigheds- beløb 2025	Rådigheds- beløb 2026	Rådigheds- beløb 2027	Vurdering	Forventet besparelse 2024
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget						
Renoveringspulje til selvejende haller	873	873	873	873	Projekt kan reduceres	-373
Natur-, Miljø- og Planudvalget						
Etablering af tilflytterboliger	300				Projekt kan stoppes	-300
Hans Rømer Skolen, renov. af klassebyggn.	4.750				Projekt kan reduceres	-2.750
Pulje til anlægssøsker på idrætsområdet	794	794	794	794	Projekt kan reduceres	-794
Paradisbakkeskolen, tilbygning	2.500	2.600			Projekt kan stoppes	-1.860
<i>Paradisbakkeskolen - korrektion fra sag om Nødkaldssystem</i>						1.860
I alt	9.217	4.267	1.667	1.667		-4.217

Det er vurderet at der kan annulleres anlægsprojekter for i alt 4,2 mio. kr. i 2024.

Projektet vedrørende renovering af klassebygninger på Hans Rømer Skolen forslås ændret, ved at bygningerne ikke renoveres men nedrives. Nedrivningen vil kunne udføres for 2,0 mio. kr. og projektet vil dermed kunne reduceres med 2,75 mio. kr.

Paradisbakkeskolen har gennem det seneste år mistet ca. 80 elever og der er for nuværende derfor ikke behov for en tilbygning til skolen. En stor del af de afsatte midler indstilles dog som finansiering af et nyt system til nødkald. I sagen om Anlægsbevilling til anskaffelse af nyt system til nødkald samt nødkaldsudstyr, der er på udvalgsmøderne i marts, indstilles at de 2,6 mio. kr. i 2025 og 0,64 mio. kr. fra 2024 skal medfinansiere nødkaldssystemet. Det resterende budget på 1,86 mio. kr. i 2024 indstilles tilført kassebeholdningen i sagen om nødkaldssystemet, og indgår derfor ikke i totalerne i denne sag.

6. Anlægsprojekter til videre afdækning

I anlægsporteføljen er der 5 projekter hvor det foreslås, at der arbejdes videre med at beskrive to eller flere scenarier.

Projekternes størrelse og kompleksitet har gjort, at det ikke på den korte tid der har været til rådighed til vurderingerne, har været muligt at afdække og foretage beregninger på mulighederne for at fx reducere det samlede projekt.

I udgangspunkt anbefales derfor, at de 5 projekter overføres uændret fra 2023 til 2024, og at der igangsættes et arbejde med henblik på at kunne forelægge politiske sager i maj 2024 med scenarier for eventuelle reduktioner eller annulleringer.

Tabel 4: Oversigt over projekter til videre afdækning

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Foreløbigt restbudget 2023 pr. 14/2	Rådigheds- beløb 2024	Rådigheds- beløb 2025	Rådigheds- beløb 2026	Rådigheds- beløb 2027
Natur-, Miljø- og Planudvalget						
Etablering af nyt børnehus i Allinge	U	514	9.822	10.132		
Allinge Børnehus, renovering	U	1.337				
Hj.-/Sygeplejen, samling i 6 distrikter	U	1.805				
Anlægspulje ældreomr., saml. i 6 distr.	U	21.500		22.600	7.000	3.500
Nexø, områdefornyelsesprojekt	U	25.873	1.917			
	I	-18.153	-1.053			
4-Kløver-Klyngen, områdefornyelsesproj.	U	1.041	5.231	2.146		
	I	0	-1.200	-5.851		
Byens Hus/Torv på Tværs, Rønne	U	4.418	5.000	5.000		
I alt			19.717	34.027	7.000	3.500

Det foreslås at der udarbejdes scenarier for alle 5 projekter der beskriver mulighederne og konsekvenserne ved at reducere eller annullere anlægsprojekterne.

Nedenfor gennemgås i korte træk de enkelte projekter.

Renovering af Allinge Børnehus (Etablering af nyt børnehus i Allinge)

Der er samlet set afsat 22 mio. kr. til renovering af Allinge Børnehus i 2023-2025. Et stop, udsættelse eller reduktion af renoveringen vil ikke give ændringer i kapaciteten og ændringer i forhold til at opretholde pasningsgaranti i området. Projektet giver ikke flere m² og kapaciteten vil være den samme efter ombygningen.

Det foreslås at der ses på scenarier, der beskriver muligheder for at reducere projektets samlede anlægsøkonomi, samtidig med at det sikres, at gældende bygningsregler overholdes samt at der beskrives alternative løsninger for madordningen.

Anlægspulje ældreområdet, Fremtidig organisering af ældreplejen

Til projektet Fremtidig organisering af ældreplejen er der fra 2024-2027 afsat 56,4 mio. kr.

Det vurderes ikke muligt at stoppe projektet, dog har det ikke til denne sag været muligt at nå at afdække mulige scenarier, der eventuel vil kunne reducere den samlede anlægsøkonomi.

Med projektets størrelse og økonomiske tyngde vil det have en ikke ubetydelig effekt, hvis projektet kan nedjusteres, hvorfor det indstilles, at der ses videre på det.

Nexø, områdefornyelsesprojekt

Projektet er et områdefornyelsesprojekt med refusion fra Statens pulje til landsbyfornyelse. Det er igangsat i 2018 og skal være færdigimplementeret ultimo maj 2025. I 2023 ændrede projektet karakter, da det stod klart, at en strandpark ved havnen ikke kunne realiseres indenfor den tidsmæssige og økonomiske ramme. I stedet blev der udarbejdet nedslagspunkter, der kan forbinde bymidten med havnen. Status er, at projektet pt. bliver projekteret for at kunne blive udbudt i entrepriser.

Det indstilles, at projektet revurderes indenfor det nuværende byfornyelsesprogram med henblik på at udarbejde scenarier, der reducerer projektet til fx 75 pct. eller 50 pct. af det oprindelige budget.

Det foreslås derudover, at der beskrives et scenarie der lukker projektet, hvilket svarer til at reducere projektet til 16 pct. Derved vil byfornyelsesprogrammet ikke kunne realiseres som helhed og det nuværende forbrug vil således skulle finansieres 100 pct. af kommunen. Ved at lukke projektet bortfalder tilsagnet på 19,2 mio. kr. i refusion fra Statens pulje til landsbyfornyelse, og vil formentlig indgå som tilbageløbsmidler i kommende års puljer til landsbyfornyelse.

Nedenfor i tabel 5 fremgår estimer for mulig tilbageførsel af midler til kassebeholdningen ved de nævnte scenarer.

Tabel 5: Oversigt over estimer ved forskellige scenarier for Nexø områdefornyelsesprojekt

Nexø, områdefornyelsesprojekt Budget og finansiering i mio. kr.	Fortsætter uændret	75 pct.	50 pct.	Annullere projekt 16 %
Projektudgifter, budget	32,5	24,4	16,3	5,2
Statens pulje til landsbyfornyelse (refusion)	-19,2	-14,6	-9,8	0
Medfinansiering BRK	-13,3	-9,8	-6,5	-5,2

Muligheder for reduktion

Reduktion i forhold til oprindeligt budget	0	-8,1	-16,3	-27,3
Tilbageløb til statens pulje til landsbyfornyelse	0	4,9	9,8	19,2
Mulighed for tilbageførsel til kassebeholdningen	0	3,3	6,5	8,1

4-Kløver-Klyngen, områdefornyelsesprojekt

Projektet er et områdefornyelsesprojekt med tilskud fra eksterne fonde samt refusion fra Statens pulje til landsbyfornyelse. Det er igangsat i 2023 og skal være færdigimplementeret ultimo 2025. Projektet blev oprindeligt opstartet i et samarbejde mellem foreninger i Klemensker, Rø, Aarsballe og Nyker, og efterfølgende blev det overdraget til Bornholms Regionskommune. Status er, at de første byggetilladelser er modtaget og projektet er parat til at gå i udbud.

Det indstilles, at det skal afdækkes hvilke konsekvenser der vil være ved at projektet lukkes ned med nuværende forbrug. Da de eksterne fondsmidler på 4,4 mio. kr. bortfalder og statens tilsagn på 2,7 mio. kr. ligeledes bortfalder tilbage, vil der kunne tilbageføres 1,4 mio. kr. til kassen.

Dertil skal det undersøges om der er mulighed for at gennemføre projektet på et reduceret niveau.

Byens Hus/Torv på Tværs, Rønne

Byens Hus/Torv på Tværs (nu kulturhuset i Dams Gård) indgår som ankerprojekt i statens Fri Bymidte forsøgsordning, som Rønne er blevet udvalgt til at være med i. Projektet går bl.a. ud på at flytte 10. klasse ind i kulturhuset. I budget 2021 afsatte kommunen 15 mio. kr. til projektet, som skulle indgå i en videre fundraisingproces. Der er brugt 0,6 mio. kr. på en midlertidig indretning af Dams Gård til etape I og II.

I ansøgningen til Fri Bymidte forsøgsordningen udgør budgettet 45 mio. kr. Finansieringen udgør på nuværende tidspunkt de 14,4 mio. kr. der er tilbage af de afsatte 15 mio. kr. samt Fri Bymidte forsøgsordningen, der forventes at bidrage med 10 mio. kr. Restmidlerne på i alt 20,6 mio. kr. søges fundraiset i løbet af første halvår 2024.

Der er dialog med Plan og Landdistriktsstyrelsen, da nogle af forudsætningerne i ansøgningen (Business Improvement Districts og cafedrift) efterfølgende har vist sig ikke at kunne realiseres, da der ikke kommer lovgivningsmæssige ændringer, der tillader disse nedslag i ansøgningen. Ligeledes afventes endelige vilkår og forvaltningsgrundlag for tilsagn.

Det indstilles at det skal afdækkes hvilke konsekvenser der vil være ved at projektet lukkes ned. Ved at lukke projektet vil kommunen gå glip af ca. 10 mio. kr., og bliver nødt til at trække sig fra Fri Bymidte forsøgsordningen. Dertil skal der findes løsninger for de aktiviteter, der er flyttet ind i Dams Gård som led i etape I og II. Udgifter til dette er ikke beregnet. En nedlukning forventes at kunne tilføre kassebeholdningen 14,4 mio. kr.

Dertil skal det undersøges om der er mulighed for at gennemføre projektet på et reduceret niveau. Formål og aktiviteter revurderes, herunder om en anden udnyttelse af Dams Gård kan realiseres indenfor den for nuværende opnåede økonomiske ramme på 24,4 mio. kr. Dette kræver, at det er muligt at ændre på betingelserne for tilsagnet i Fri Bymidte Forsøgsordningen.

Økonomiske konsekvenser

Samlet indstilles der annullering og reduktion af anlægsprojekter for i alt 17 mio. kr.

Tabel 6: Oversigt over annullerede og reducerede anlægsprojekter 2023 og 2024

Opgjort i 1.000 kr.	
Annullering af anlægsprojekter fra 2023	-5.480
Reduktion i anlægsprojekter fra 2023	-7.297
Annullering og reduktion af anlægsprojekter i 2024	-4.217
I alt	-16.994

Det bemærkes, at opbremsning på anlægsprojekterne ikke betyder, at der kommer nye penge i kommunekassen. Det betyder derimod, at der tages beslutning om ikke at bruge penge fra kassen til anlægsprojekter i samme omfang, som tidligere besluttet. Beslutning om at stoppe eller reducere i anlægsprojekter er således med til at reducere træk på kassen.

Hvis indstillingerne følges for anlægsprojekter, der er en del af budget 2024, vil det isoleret set betyde at kassebeholdningen vil blive styrket, da 2024-anlægsprojekterne er fuldt finansieret i indeværende år. Der er dog andre elementer, som kan trække kassebeholdningen i negativ retning, fx hvis der er merforbrug på driften, brug af overførsler fra tidligere år og hvis der gives kassefinansierede tillægsbevillinger i løbet af året.

Supplerende sagsfremstilling til KB 19.3.2024

Økonomi- og Klimaudvalgets anbefalinger til kommunalbestyrelsen pr. 13. marts 2024 er konsekvensrettet i de opdaterede tabeller herunder og de økonomiske konsekvenser af Økonomi- og Klimaudvalgets anbefalinger er beskrevet punkt for punkt.

Hvis Økonomi- og Klimaudvalgets anbefaling pr. 13. marts 2024 følges, vil der blive annulleret og reduceret anlægsprojekter for i alt 15,2 mio. kr., jf. de opdaterede tabeller 1-3 nedenfor.

I forhold til annullering af anlægsprojekter fra 2023 (*jf. indstillingens pkt. b*) anbefaler Økonomi- og Klimaudvalget, at følgende tre projekter fortsætter: Østergade 50, Rønne, etablering af tilflytterboliger, Etablering af tilflytterboliger og Nexø Bibliotek, udskiftning af vinduer/dør.

Herunder er tabel 1 konsekvensrettet med Økonomi- og Klimaudvalgets anbefaling, og de i tabellens opstillede projekters restbudget på i alt 4,782 mio. kr. tilføres kassebeholdningen og genbevilges ikke i forbindelse med budgetoverførselssagen i april 2024.

Opdateret tabel 1, jf. ØKU's anbefaling: Oversigt over anlægsprojekter fra 2023 der er vurderet til at kunne annulleres

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Samlet anlægs- bevilling	Rådigheds- beløb 2023	Forventet resultat 2023*	Forventet besparelse 2023
Social- og Sundhedsudvalget					
Blæksprutten, anlægstilskud	U	362	210	210	-210
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget					
Pulje til "åbne" selvejende haller	U	0	126	126	-126
Natur-, Miljø- og Planudvalget					
Hans Rømer Skolen, rep. fuger/flade tage	U	460	460	460	-460
Søndermarksskolen, opfør. af maskinskur	U	607	607	607	-607
Søndermarksskolen, nye vinduer/døre	U	796	796	796	-796
Skatteøen, etablering af liggehal	U	1.670	1.670	1.538	-1.538
Pulje til øget trafikikkerhed v/skoler	U	0	1.045	1.045	-1.045
I alt		3.895	4.914	4.782	-4.782

* Det forventede restbudget i 2023 er opgjort på baggrund af registreringer i økonomisystemet pr. 14. februar 2024.

I forhold til reduktion af anlægsprojekter fra 2023 (jf. indstillingens pkt. c) anbefaler Økonomi- og Klimaudvalget, at der ikke reduceres i projektet Trafikkerhed, forprojekt og analyser.

Herunder er tabel 2a og 2b konsekvensrettet med Økonomi- og Klimaudvalgets anbefaling. De i den opdaterede tabel 2a anførte anlægsprojekter reduceres med i alt 6,897 mio. kr., som tilføres kassebeholdningen og som konsekvens heraf nedjusteres de allerede givne anlægsbevillinger jf. den opdaterede tabel 2b.

Opdateret tabel 2a, jf. ØKU's anbefaling: Oversigt over anlægsprojekter fra 2023 der er vurderet til at kunne reduceres

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Samlet anlægs- bevilling	Rådigheds- beløb 2023	Forventet resultat 2023*	Forventet besparelse 2023
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget					
Renoveringspulje til selvejende haller	U	0	3	3	-3
Natur-, Miljø- og Planudvalget					
Disponibel anlægspulje, veje & broer	U	0	5.013	5.013	-5.013
Kystsikring v/Kjærenæsgrunden	U	0	50	50	-50
Pulje til vedl.hold. af restboligmasse	U	0	1.049	1.049	-300
Renoveringspulje til skolebygninger	U	0	881	881	-881
Heldagsskolen, ombygning af pavillon **	U	950	950	400	-200
Etabl. af P-plads v/Kjærenæsgrunden	U	0	250	250	-250
Nedrivningsprojekt 2021 **	U	1.715	1.715	1.665	-500
	I	-1.029	-1.029	-1.029	300
I alt		1.636	8.882	8.283	-6.897

* Det forventede restbudget i 2023 er opgjort på baggrund af registreringer i økonomisystemet pr. 14. februar 2024.

** Anlægsbevillingerne til disse projekter skal nedjusteres – jf. tabel 2b herunder.

Opdateret tabel 2b, jf. ØKU's anbefaling: Reduktion i allerede givne anlægsbevillinger

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Samlet anlægs- bevilling	Reduktion	Ny anlægsbevilling
Natur-, Miljø- og Planudvalget				
Heldagsskolen, ombygning af pavillon	U	950	-200	750
Nedrivningsprojekt 2021	U	1.715	-500	1.215
	I	-1.029	300	-729
I alt		1.636	-400	1.236

I forhold til reduktion af anlægsprojekter fra 2024 (jf. indstillingens pkt. d) anbefaler Økonomi- og Klimaudvalget, at der ikke reduceres i følgende projekter: Renoveringspulje til selvejende haller og Etablering af tilflytterboliger.

Herunder er tabel 3 konsekvensrettet med Økonomi- og Klimaudvalgets anbefaling. Det betyder en nedjustering af anlægsbudgetter for i alt 3,544 mio. kr. i 2024, beløbet tilføres kassebeholdningen.

Opdateret tabel 3, jf. ØKU's anbefaling: Oversigt over anlægsprojekter der er vurderet til at kunne annulleres og reduceres i 2024

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Rådigheds- beløb 2024	Rådigheds- beløb 2025	Rådigheds- beløb 2026	Rådigheds- beløb 2027	Vurdering	Forventet besparelse 2024
Natur-, Miljø- og Planudvalget						
Hans Rømer Skolen, renov. af klassebygn.	4.750				Projekt kan reduceres	-2.750
Pulje t/anlægsønsker på idrætsområdet	794	794	794	794	Projekt kan reduceres	-794
Paradisbakkeskolen, tilbygning	2.500	2.600			Projekt kan stoppes	-1.860
Paradisbakkeskolen - korrektion sfa sag om Nødkaldssystem						1.860
I alt	8.044	3.394	794	794		-3.544

I forhold til indstillingens pkt. e om udarbejdelse af scenarier, der beskriver muligheder og konsekvenser ved reduktioner og annullering af projekter, anbefaler Økonomi- og Klimaudvalget, at der ses på Anlægspulje ældreområdet, Fremtidig organisering af ældreplejen samt Byen Hus/Torv på Tværs, Rønne, og at der ikke ses på de tre øvrige projekter nævnt i indstillingen.

Bilag

Bilag 2 Anlægsoversigt 2024

Bilag 1 - Anlægsoversigt 2023

Bilag 3 Bemærkninger i forbindelse med vurdering af kvalificeret anlægsstop

Punkt 9: Anlægsregnskab for belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2023

23/6282

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende anlægsregnskabet for belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2023, idet projektet er afsluttet i regnskab 2023 med et overskud på 160.809 kr.

Der skal forelægges kommunalbestyrelsen særskilt anlægsregnskab for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr., jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.4.1.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- anlægsregnskabet for belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2023 godkendes, og overskuddet på 160.809 kr. overføres til den disponible anlægspulje, veje og broer, i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2023 til 2024.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-03-2024

Anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Anbefales.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 27. april 2023 en anlægsbevilling på 9,2 mio. kr. til belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2023. Udgifterne hertil er finansieret af henholdsvis anlægs- og driftsmidler, men er samlet i én anlægsbevilling.

Prioriteringen af belægningsvedligeholdelsen foretages med baggrund i belægningsoptimeringssystemet BelOps.

Udbuddet indeholdt kommunens planlagte årlige slidlagsafaltarbejder. NCC vandt udbuddet og opgaverne blev udført indenfor planlagt tidsplan og budget.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift, Vej, park og anlæg, har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingen forelagt kommunalbestyrelsen den 27. april 2023.

Tabel 1:

Beløb i hele kroner	Forbrug 2023
Asfaltarbejde, entrepriser	8.780.329 kr.
Asfaltarbejde, eget regi	258.862 kr.
I alt	9.039.191 kr.

Tabel 2:

Beløb i hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb	Samlet forbrug	Overskud
I alt	9.200.000 kr.	9.200.000 kr.	9.039.191 kr.	160.809

Overskuddet på 160.809 kr. forventes overført til den disponible anlægspulje, veje og broer, i forbindelse med sagen om budgetoverførslerne fra 2023 til 2024, som behandles i kommunalbestyrelsen i april 2024.

Det skal bemærkes, at der samlet set forventes overført et underskud på ca. 0,6 mio. kr. netto til puljen i 2024 vedrørende projekter, der er afsluttet i 2023. Der er tale om afsluttede projekter, som oprindeligt blev finansieret af puljen.

Bilag

Bilag 1 - Anlægsbevilling til belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2023

Punkt 10: Anlægsregnskab for renovering af broer og bygværker 2022

22/1354

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende anlægsregnskabet for renovering af broer og bygværker 2022, idet projektet er afsluttet i regnskab 2023 med et underskud på 25.304 kr.

Der skal forelægges kommunalbestyrelsen særskilt anlægsregnskab for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr., jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.4.1.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- anlægsregnskabet for renovering af broer og bygværker 2022 godkendes, og underskuddet på 25.304 kr. finansieres af den disponible anlægspulje, veje og broer, i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2023 til 2024.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-03-2024

Anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Anbefales.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 31. marts 2022 en anlægsbevilling på 3,1 mio. kr. til renovering af broer og bygværker 2022.

Formålet med projektet var renovering af otte bygværker, herunder totaludskiftning af en cykelstibro.

Projekterne forløb planmæssigt og overskridelsen på 25.304 kr. skyldes et merforbrug af beton i to af entrepriserne.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift, Vej, park og anlæg, har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingen forelagt kommunalbestyrelsen den 31. marts 2022.

Tabel 1:

Beløb i hele kroner	Forbrug 2022	Forbrug 2023	Samlet forbrug
Projektering	735.522 kr.		735.522 kr.
Entrepriser	2.191.795 kr.	197.987 kr.	2.389.782 kr.
I alt	2.927.317 kr.	197.987 kr.	3.125.304 kr.

Tabel 2:

Beløb i hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb	Samlet forbrug	Underskud
I alt	3.100.000 kr.	3.100.000 kr.	3.125.304 kr.	-25.304 kr.

Underskuddet på 25.304 kr. forventes overført til den disponible anlægspulje, veje og broer, i forbindelse med sagen om budgetoverførslerne fra 2023 til 2024, som behandles i kommunalbestyrelsen i april 2024.

Det skal bemærkes, at der samlet set forventes overført et underskud på ca. 0,6 mio. kr. netto til puljen i 2024 vedrørende projekter, der er afsluttet i 2023. Der er tale om afsluttede projekter, som oprindeligt blev finansieret af puljen.

Bilag

Bilag 1 - Anlægsbevilling til reovering af broer og bygværker 2022

Punkt 11: Anlægsregnskab for renovering af broer og bygværker 2023

23/6298

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende anlægsregnskabet for renovering af broer og bygværker 2023, idet projektet er afsluttet i regnskab 2023 med et underskud på 424.041 kr.

Der skal forelægges kommunalbestyrelsen særskilt anlægsregnskab for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr., jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.4.1.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- anlægsregnskabet for renovering af broer og bygværker 2023 godkendes, og underskuddet på 424.041 kr. finansieres af den disponible anlægspulje, veje og broer, i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2023 til 2024.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 06-03-2024

Anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Anbefales.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 27. april 2023 en anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. til renovering af broer og bygværker 2023.

Formålet med projektet var renovering af seks ud af kommunens 354 bygværker, herunder totaludskiftning af to stibroer.

Projekterne forløb planmæssigt. Regnskabet udviser dog et merforbrug på 424.041 kr., som hovedsageligt skyldes forskelle i den teoretiske mængde i udbuddet i forhold til den faktiske forbrugte mængde.

Der blev foretaget mængdejusteringer på grund af ustabil jord og asfaltbelægninger. Ved frigravning af bro nr. 3025 Lyrbyvej viste der sig uforudsete forhold på udvendig side af granitbuen, hvilket nødvendiggjorde behov for ekstra armeret beton og forøget fugtisolering.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift, Vej, park og anlæg, har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingen forelagt kommunalbestyrelsen den 27. april 2023.

Tabel 1:

Beløb i hele kroner	Forbrug 2023
Projektering	459.903 kr.
Entrepriser	1.964.138 kr.
I alt	2.424.041 kr.

Tabel 2:

Beløb i hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb	Samlet forbrug	Underskud
I alt	2.000.000 kr.	2.000.000 kr.	2.424.041 kr.	-424.041 kr.

Underskuddet på 424.041 kr. forventes overført til den disponible anlægspulje, veje og broer, i forbindelse med sagen om budgetoverførslerne fra 2023 til 2024, som behandles i kommunalbestyrelsen i april 2024.

Det skal bemærkes, at der samlet set forventes overført et underskud på ca. 0,6 mio. kr. netto til puljen i 2024 vedrørende projekter, der er afsluttet i 2023. Der er tale om afsluttede projekter, som oprindeligt blev finansieret af puljen.

Bilag

Bilag 1 - Anlægsbevilling til reovering af broer og bygværker 2023

Punkt 12: Anlægsbevilling til salg af erhvervsareal beliggende Kaj Mogensens Vej, Rønne

22/527

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte i maj 2023 både at give en anlægsbevilling på 40.000 kr. til gennemførelse af en arkæologisk forundersøgelse af erhvervsarealet matr.nr. 221d, Knudsker, beliggende Kaj Mogensens Vej i Rønne, og at imødekomme et købstilbud på en del af arealet på 370.800 kr. inkl. moms. Erhvervsarealet er solgt pr. 1. marts 2024.

Center for Ejendomme og Drift søger i denne sag om en forhøjelse af anlægsbevillingen, idet der skal gives bevilling til salget.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- a) anlægsbevillingen til salg af del af erhvervsarealet matr.nr. 221d, Knudsker, beliggende Kaj Mogensens Vej i Rønne forhøjes med i alt netto -262.000 kr., således at den samlede anlægsbevilling til projektet herefter udgør netto -222.000 kr., og
- b) der tilsvarende afsættes rådighedsbeløb på i alt netto -262.000 kr. ekskl. moms, svarende til en udgift på 35.000 kr. til salgsmkostninger samt en indtægt på -297.000 kr. til salg af arealet, idet nettobeløbet tilgår Økonomi- og Klimaudvalgets pulje til salg af jord og bygninger.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Anbefales.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune modtog i april et købstilbud på del af matr.nr. 221d, Knudsker, beliggende Kaj Mogensens Vej i Rønne. Det samlede areal udgør ca. 3.300 m². Arealets størrelse fastsættes endeligt, når landinspektøren har opmålt arealet.

Kommunalbestyrelsen godkendte på mødet den 25. maj 2023 at imødekomme et købstilbud på 370.800 kr. inkl. moms på en del af matr.nr. 221d, Knudsker, beliggende Kaj Mogensens Vej i Rønne, og der blev på samme møde givet en anlægsbevilling til gennemførelse af en arkæologisk forundersøgelse på matriklen. Se bilag 1.

Den arkæologiske forundersøgelse blev gennemført i juli 2023, og Bornholms Museum vurderede, at det ikke var nødvendigt at gennemføre en hovedundersøgelse.

Salget er nu gennemført, og der skal gives bevilling til salget.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift søger om en forhøjelse af anlægsbevillingen.

Bevillingsmæssige konsekvenser vedr. anlæg

Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. maj 2023 en anlægsbevilling på 40.000 kr. til gennemførelse af en arkæologisk forundersøgelse på Kaj Mogensens Vej i Rønne. Der blev i den forbindelse afsat rådighedsbeløb på 40.000 kr. til gennemførelse af forundersøgelsen. Udgiften blev finansieret af Økonomi- og Klimaudvalgets pulje til salg af jord og bygninger.

Sagen medfører, at der skal gives en bevilling til salg af erhvervsarealet og udgifter i forbindelse hermed.

Salg af del af erhvervsarealet matr.nr. 22ld, Knudsker, beliggende Kaj Mogensens Vej, Rønne pr. 1. marts 2024

Købstilbud for arealet 370.800 kr. inkl. moms.

Salg af 3.300 m² (90 kr. ekskl. moms pr. m²), afrundet -297.000 kr.

Salgsomkostninger, anslået 35.000 kr.

Nettoindtægt, ekskl. moms -262.000 kr.

Der søges om en forhøjelse af anlægsbevillingen på samlet netto -262.000 kr., således at den samlede anlægsbevilling herefter udgør netto -222.000 kr. jf. tabel 1 nedenfor.

Der afsættes tilsvarende rådighedsbeløb på netto -262.000 kr., idet beløbet tilgår Økonomi- og Klimaudvalgets pulje til salg af jord og bygninger.

Tabel 1: Anlægsbevilling og rådighedsbeløb

Anlæg – hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb
Udgifter, salgsomkostninger	35.000 kr.	35.000 kr.
Indtægter, salg af areal	-297.000 kr.	-297.000 kr.
= Forhøjelse af bevilling, marts 2024*	=-262.000 kr.	=-262.000 kr.
Opr. anlægsbevilling maj 2023	40.000 kr.	40.000 kr.
Samlet, netto	-222.000 kr.	-222.000 kr.

*Anlægsbevillingen forhøjes med netto -262.000 kr. (første punkt i indstillingen)

Salg af byggegrunde henhører under toldmomsbelagt område (momsregistreret virksomhed).

Bilag

Lukket punkt. Salg af erhvervsgrund beliggende Kaj Mogensens Vej, Rønne

Punkt 13: Godkendelse af egnsteateraftale med Bornholms Teater 2025-2028

22/28815

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Med udgangen af 2024 udløber kommunens fireårige egnsteateraftale med Bornholms Teater. Slots- og Kulturstyrelsen skal have et udkast til forlængelse af aftalen i hænde senest 1. april 2024. Bornholms Teater har udarbejdet et oplæg til en ny egnsteateraftale for perioden 2025-2028, som nu fremlægges til politisk godkendelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- udkastet til egnsteateraftale for perioden 2025-2028 godkendes

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 07-03-2024

Anbefales.

Niclas Fick kan ikke medvirke, idet han ønsker en anden model for økonomi bag ny egnsteateraftale med Bornholms Teater 2025-2028.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Indstillingen kan ikke anbefales.

Claus Larsen-Jensen, Jacob Trøst og Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke, idet de ønsker at følge direktørens indstilling.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Liste Ø stillede følgende ændringsforslag:

Ændringsforslag vedrørende økonomisk grundlag for indgåelse af ny egnsteateraftale 2025-2028.

Med budgetaftalen for 2024 og frem er der arbejdet med en besparelse på 500.000kr. årligt på bevilling til Bornholms Teater.

Bornholms Teater modtager 36 øre for hver kommunal tilskudskrone fra Brk.

Dette ændringsforslag indebærer en ændret økonomi, der sender flere statslige midler til Bornholm.

I første omgang 4 x 258.750kr. i årene 2025, 2026, 2027, 2028.

Løsningen indebærer også, at et samlet tilskud til Rønne Theater opretholdes på nuværende niveau.

Dertil kan Børneteaterordningen fortsætte. Den er fjernet med budget 2024.

Forslaget indebærer, at der flyttes midler fra Lokalsamfundspuljen i den fire-årige periode, 2025-2028.

De 460.000kr. tilbageføres til Lokalsamfundspuljen fra 1/1-2029.

De øgede midler til Bornholms Teater styrker derudover muligheden for at opnå et udviklingstilskud på forventet ca. 1,6-1,7 mio. kr.

Med ændringsforslaget får Bornholms regionskommune adgang til yderligere i alt ca. 2,6 mio. kr. fra staten.

Nuværende Børneteaterordning fastholdes og der vil være mulighed for at udvikle forskellige kulturtilbud fx Lokalsamfundsforestillinger, Teaterfestival og Huskunstnerordning, på øen, til gavn for bornholmere i alle aldre.

Hvis den nuværende økonomi i indstillingen fastholdes, så bortfalder

- En god og udviklende aftale med Bornholms Teater og yderligere 1 mio kr. i statstilskud.
- Børneteaterordningen
- Der skal findes 4 x 135.000 kr. for perioden 2025-2028 til ekstra driftstilskud til Rønne Teater.
- Risikoen for at 1,6-1, 7 mio. kr. fra staten i udviklingstilskud, bortfalder, øges.

Herunder ændret finansieringsforslag sat i skema.

Regnestykket indebærer,

at der flyttes 460.000 kr. fra Lokalsamfundspuljen i årene 2025-2028,

at der flyttes 27.000 kr. fra Start og udviklingspuljen i årene 2025-2028,

at Rønne Theater modtager samlet et tilskud på nuværende niveau i årene 2025-2028,

at Børneteaterordningen og andre aktiviteter kan udvikles og fastholdes i årene 2025-2028.

(Alle tal i 2024-priser)	2025	2026	2027	2028
Øget tilskud til Bornholms Teater	718.750	718.750	718.750	718.750
Øget refusion fra staten (36%)	-258.750	-258.750	-258.750	-258.750
Reduktion af budget til Lokalsamfundspuljen (tilbageføres fra 2029)	-460.000	-460.000	-460.000	-460.000
Reduktion af Start- og udviklingspulje (tilbageføres fra 2029)	-27.000	-27.000	-27.000	-27.000
Flytning af midler til Rønne Theater i årene 2025-2028	27.000	27.000	27.000	27.000
I alt	0	0	0	0

Liste Øs ændringsforslag blev sendt til afstemning.

For stemte 10: Heidi Burgedahl, Jonna Nielsen, Søren Schow og liste Ø.

Imod stemte 12: René Danielsson, Sabine Nicoline Lyngberg, Liste A, liste C, liste K og liste M.

Hverken for eller imod stemte ingen.

Liste Øs ændringsforslag er faldet.

Heidi Burgedahl fremsatte følgende ændringsforslag:

”Som tillæg til Egnsteater aftalen.

100.000 kroner om året flyttes fra lokalsamfunds puljen til Bornholms Teater til børneteaterordningen. I årene 2025 – 2028”.

Heidi Burgedahls ændringsforslag blev sendt til afstemning.

For stemte 10: Heidi Burgedahl, Jonna Nielsen, Søren Schow og liste Ø.

Imod stemte 12: René Danielsson, Sabine Nicoline Lyngberg, Liste A, liste C, liste K og liste M.

Hverken for eller imod stemte ingen.

Heidi Burgedahls ændringsforslag er faldet.

Kommunaldirektørens indstilling blev sendt til afstemning.

For stemte 17: Gunna Møller, Sanne Friborg, Laura Kofod, Niclas Fick, Helle Munk Ravnborg, Morten Riis, Liste A, liste C, Jonna Nielsen, liste K og liste M.

Imod stemte 5: Mikael Benzon, René Danielsson, Sabine Nicoline Lyngberg, Heidi Burgedahl og Søren Schow.

Hverken for eller imod stemte ingen.

Kommunaldirektørens indstilling blev godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunens gældende fireårige egnsteateraftale med Bornholms Teater udløber ultimo 2024.

Det seneste år har Bornholms Teater og kommunen været i dialog om indholdet til en ny egnsteateraftale for perioden 2025-2028. I denne forbindelse blev det bl.a. politisk godkendt at Bornholms Teater i en ny aftaleperiode skulle arbejde med at placere én af teatrets to årlige forestillinger ude på øen.

Det er Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst, som træffer afgørelse om et teater kan godkendes som professionelt producerende teater. Denne afgørelse sker på baggrund af et aftaleudkast mellem teater og den tilskudsgivende kommune. Hvis et teater bliver godkendt, kan kommunen opnå en statsrefusion på 36-38 % på sit driftstilskud til teatret i aftaleperioden.

Bornholms Teater har nu fremsendt et endeligt oplæg til egnsteateraftale for 2025-2028, som fremlægges til politisk godkendelse. Oplægget er godkendt i Bornholms Teaters bestyrelse.

Ny egnsteateraftale 2025-2028

Aftaleudkastet er udarbejdet efter Slots- og Kulturstyrelsens aftaleskabelon og retningslinjer. Det omfatter selve aftalen samt bilag vedr. teatrets driftsbudget, organisation, strategiplan, plan for kunstneriske aktiviteter og aftale vedr. leje af lokalefaciliteter.

Administrationen gør opmærksom på, at Bornholms Teaters vedtægter også indgår som bilag til aftaleudkastet. I disse vedtægter indgår enkelte vedtægtsændringer, som forelægges til politisk godkendelse i en særskilt sag på denne dagsorden.

Det fulde aftaleudkast er bilagt, men administrationen fremhæver i det følgende de mest centrale elementer.

Lokalt forankret scenekunst

I lighed med gældende aftaleperiode vil Bornholms Teater også fremadrettet arbejde med at præsentere forestillinger, der sætter tilværelsen som øbo og verdensborger i perspektiv. Det betyder ifølge Bornholms Teaters strategiplan for 2025-2028, at teatret bl.a. vil holde sit fokus på lokal identitet og producere scenekunst som går tæt på livet på Bornholm.

Teaterforestillinger ude på øen

Det fremgår af aftaleudkastet, at teatret i en ny aftaleperiode har som delmål at nå en bredere publikumsskare og dække hele øen. Teatret vil i højere grad være opsøgende og komme ud til grupper af øens befolkning, der normalt ikke kommer til forestillinger på Rønne Theater. Det fremgår af strategiplanen, at dette fokus skal ses i sammenhæng med teatrets mål om at producere aktuelt og relevant teater, som både bornholmere og turister har glæde af.

Som et led i dette opsøgende arbejde vil teatret bygge et mobilt teater, der giver teatret mulighed for at spille forestillinger ude på øen og under åben himmel. Teatret planlægger at komme rundt på hele øen og opsøge fællesskaber eller medvirke til at skabe nye fællesskaber, som teatret kan spille forestillinger for.

Det betyder, at en af de forestillinger, som teatret normalt præsenterer på Rønne Theater bliver erstattet med en mobil forestilling, der turnerer rundt på Bornholm om sommeren.

Repertoire: Pølsesnak, Holberg og klima

Ifølge gældende lovgivning skal et egnsteater producere to årlige forestillinger. Det fremgår af planen for teatrets kunstneriske aktiviteter, at teatret vil præsentere forestillinger, som er inspireret af Holbergs komedier. Bornholms Teater oplyser, at der bl.a. tages udgangspunkt i Holberg, fordi hans komedier er hvermandseje, samler os og giver en fælles referenceramme. Konceptet introduceres i 2025 med forestillingen med arbejdstitlen "Pølsesnak", som bygger over Holbergs "Den Politiske Kandestøber".

Samme år præsenteres også et mindre forestillingsformat i form af forestillingen "Max fylder 80", der omhandler klimaomstillingen. Formatet har fokus på publikumsinvolvering og vil danne skole for andre mindre forestillinger med et aktuelt/lokalt omdrejningspunkt.

Bornholms Teaters varetagelse af skoleteaterordningen bortfalder

Siden 2013 har Bornholms Teater varetaget koordineringen af kommunens børneteaterordning for øens folkeskoler. Denne opgave udgår af oplægget til en ny aftale. Det fremgår imidlertid af teatrets strategiplan, at teatret ønsker at bidrage til, at børneteaterordningen på Bornholm kan fortsætte i en eller anden form.

Opgavens bortfald skal ses i lyset af teatrets tilpasning af dets aktivitetsniveau til en reduceret økonomisk ramme fra 2025 og frem som følge af budget 2024. Det er på nuværende tidspunkt uafklaret, hvem der fremover skal varetage skoleteaterordningen på Bornholm samt hvilken betydning det vil få rent økonomisk.

Uændret huslejebetaling til Rønne Theater

Endelig er der vedlagt en huslejekontrakt mellem Bornholms Teater og Rønne Theater. Det fremgår af kontrakten, at Bornholms Teater betaler 15 % af sit kommunale driftstilskud i husleje til Rønne Theater. Den procentvis huslejeandel fortsætter således uændret i forhold til i dag.

I 2024 udgør huslejeindtægten fra Bornholms Teater 657.000 kr. med afsæt i Bornholms Teaters kommunale tilskud på 4.383.000 kr. Men idet budgetforliget for 2024 omfatter en reduceret økonomisk ramme til Bornholms Teater på 3,65 mio. kr. (2025-priser) i 2025 og frem, vil Rønne Theaters huslejeindtægt tilsvarende blive reduceret i den nye aftaleperiode.

Ifølge kontrakten er huslejen fastsat til følgende beløb (ekskl. moms) i aftaleperiode.

2025	2026	2027	2028
547.904	574.203	601.765	630.649

Samtidig lægger huslejekontrakten op til en forbrugsreguleret afholdelse af udgifter til rengøring, vand m.m fremfor en fast procentvis andel af de samlede forbrugsudgifter. Det er uafklaret, hvad denne ændring i praksis for afholdelse af basisudgifter, vil betyde for Rønne Theater økonomisk.

Proces for godkendelse af egnsteateraftale 2025-2028

Senest 1. april skal kommunen fremsende godkendt aftaleudkastet til Slots- og Kulturstyrelsen. Udkastet behandles af Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst, som senest primo september meddeler, om aftalen danner grundlag for, at Bornholms Teater kan godkendes som egnsteater. Den underskrevne egnsteateraftale fremsendes til Slots- og Kulturstyrelsen ultimo november 2024 og træder i kraft ved årsskiftet.

1. april	Frist for indsendelse af udkast inkl. bilag til egnsteateraftale 2025-2028
1. september	Frist for Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for at meddele om egnsteatret kan godkendes som et professionelt producerende teater, og om egnsteateraftalen opfylder krav fastlagt i egnsteaterbekendtgørelsen.
September-november	Evt. sagsbehandling af BRK's tilsagn om driftstilskud til Bornholms Teater i Ankestyrelsen. (Jf. afsnit nedenfor)
30. november	Frist for kommunen til at indsende en underskreven aftale
1. januar 2025	Egnsteateraftale træder i kraft

Det kommunale driftstilskud til Bornholms Teater skal godkendes i Ankestyrelsen

Hvis Bornholms Teater bliver godkendt som egnsteater, gør administrationen opmærksom på, at kommunens tilsagn om et årligt driftstilskud til Bornholms Teater fra 2025-2028 skal godkendes af Ankestyrelsen. Ifølge lånebekendtgørelsen § 13 skal tilsynsmyndigheden godkende en kommunes beslutning om at give flerårige tilskud, som kommunen ikke har pligt til at give. Det gælder fast tilskud i mere end 3 år til f.eks. kulturformål. Beslutningen skal være godkendt af Ankestyrelsen, inden en evt. aftale træder i kraft. Der forventes en sagsbehandlingstid på tre måneder.

Tilsagnet om et årligt kommunalt tilskud til Bornholms Teater i perioden 2025-2028, er derfor under forudsætning af en godkendelse af Ankestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Det kommunale budget til driftstilskud til Bornholms Teater i årene 2025-2028:

2025	2026	2027	2028
3.652.691 kr.	3.828.019 kr.	4.011.764 kr.	4.204.329 kr.

Beløbene er fremskrevet med den – p.t. forventede - årlige kommunale fremskrivningsprocent som udgør 4,8 % i alle årene.

Kommunen modtog i 2023 en statsrefusion på 38,1 % af sit samlede driftstilskud til Bornholms Teater. Det forventes, at Slots-og Kulturstyrelsen vil udmelde den forventede minimumsrefusion for 2025, 2026, 2027 og 2028 d. 1. maj 2024. Den endelige årlige refusionsprocent meddeles i januar det år den gælder.

Bilag

Aftaleudkast inkl. bilag - Egnsteateraftale 2025-2028

Punkt 14: Orientering om afslutning på projektet Nationalt Center for Grøn Energi, samt videreførelse af aktiviteterne

22/18929

Politisk sagsgang

Erhvervs-, Bolig- og beskæftigelsesudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Dette er en orienteringssag omkring projektet Nationalt Center for Grøn Energi, som er kommet til sin afslutning. Formålet med projektet har været at skabe erhvervsfremme på Bornholm, med afsæt i, at Bornholm bliver verdens første energiø. Projektet er finansieret af EU-REACT midler. Projektet er organiseret i et konsortium bestående af 14 partnere, hvor Bornholms Regionskommune er operatør (projektledende partner). Projektfasen forløb fra ultimo 2021 frem til udgangen af august 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- sagen til orientering

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 05-03-2024

Orientering givet.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Orientering givet.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Projektet 'Nationalt Center for Grøn Energi' er afsluttet med udgangen af august 2023. Projektet er finansieret af EU-REACT midler, henholdsvis under Socialfonden og Regionalfonden, udloddet af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Projektet har haft status som Bornholms Erhvervsfyrtårn, der skal udvikle Bornholm som knudepunkt for udvikling, test og demonstration af grøn energi. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses erhvervsfyrtårne har stor national bevågenhed, og der er etableret et partnerskab med regeringen omkring Bornholms erhvervsfyrtårn, som skal skabe en ramme for strategisk og koordineret udvikling af erhvervsfyrtårnet på kort og længere sigt.

Ansøgningen blev udarbejdet på baggrund af Vækstteam Bornholms anbefalinger. Vækstteam anbefalingerne og tilsagn for projektet, samt projektstatus er behandlet på følgende udvalgsmøder:

- 9. december 2020: Status på Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets tilskudspulje, punkt 10
- 24. juni 2021: Orientering om Vækstteam Bornholms anbefalinger og videre proces, Kommunalbestyrelsen punkt 27.
- 6. oktober 2021: Procesplan for ansøgning til Vækstteammidler, Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalg, punkt 6.
- 29. august 2022: Tilsagn om erhvervsfremmemidler til Nationalt Center for Grøn Energi, Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalg, punkt 7.
- 10. januar 2023: Orientering om fremdrift i Erhvervsfyrtårn Bornholm, herunder projektet Nationalt Center for Grøn Energi, Erhvervs- Bolig- og Beskæftigelsesudvalg, punkt 4.

Væsentligste resultater og effekter

I bilag 1, Slutrapport Nationalt Center for Grøn Energi, Social- og Regionalfonden, er der en mere fyldestgørende fremstilling af projektets væsentligste resultater og effekter. Derudover findes også her erfaringer og læring samt forankring og videreførelse efter projektperioden.

Slutrapporten og nærværende sagsfremstilling omfatter de væsentligste resultater og effekter.

Forankring af Bornholms erhvervsfyrtårn

Erhvervsfyrtårnet har til formål, at sikre udviklingsgrundlaget for den udvikling Bornholm står overfor som energiø.

De væsentligste resultater består i, at fonden Baltic Energy Island er stiftet, der er nedsat en bestyrelse og ansat en direktør. Derudover er en understøttende administration under opbygning.

Der er derudover foretaget en programmering og udvikling af Rønne Elværk som mødested, Residential College og innovationshub.

Baltic Energy Island har afholdt første 'Baltic Energy Island Summit' i maj 2023, en årlig international konference om energiøer.

Endelig har Baltic Energy Island udviklet konceptet for 'Energy Island Forum', et åbent partnerskab, som udtænker og driver udviklingen af ideer og løsningsmodeller for energiøer og langsigtet omstilling af fremtidens energisystemer.

Kommunikationsaktiviteter

Det har været centralt i projektet, at skabe oplysning om Energiøen og udviklingspotentialerne.

På den baggrund er udstillingen 'Energiøer' etableret i Rønne Elværk. Udstillingen består af en fortælling om energiøen på et stort lærred samt fire store interaktive podier med digital formidling, hvor man kan fordybe sig i energiøer.

Vandredstillingen 'Vores Energiø', der behandler samfundsmæssige perspektiver ved energiøen, er udviklet både fysisk og digitalt, og har rejst rundt på mange lokationer på øen.

Der er afholdt flere borgermøder, samt 'videnscaféer' og lignende åbne arrangementer, samt en lang række besøg og rundvisninger.

Hjemmesiden www.energiobornholm.dk er udviklet og opdateret løbende.

Aktiviteter rettet mod det eksisterende bornholmske erhvervsliv

Erhvervsfyrtårnsprojektet har i sagens natur også haft fokus på, hvordan det bornholmske erhvervsliv kan deltage og udvikles i både igangværende og kommende aktiviteter forbundet til energiøen.

Den følgende oversigt er et overblik over aktiviteter, der har været i projektet, målrettet det bornholmske erhvervsliv:

- Roadmap for udbud på energiøen er udviklet, som et samlet overblik over opgaver der kommer i udbud i forbindelse med Energiø Bornholm. www.RoadmappingBornholm2030.com.
- 26 individuelle virksomhedsforløb er gennemført indenfor følgende temaer:
  - Klimaregnskaber
  - Opbygning af ISO-systemer
  - Certificering i ISO-systemer
  - Visuel identitet
  - Opbygning af hjemmeside
  - Aktivitetsanalyse
- Fire innovationsspor med 27 deltagende virksomheder er gennemført om emnerne:
  - Biogas
  - Overskudsvarme
  - Digital mapping
  - Bornholm som logistik- og servicehub
- 20 virksomheder har deltaget i forberedende arbejde til international rekruttering eller i projekter med studerende.

Forskningsresultater

- Analyse af Bornholm som testø Nationalt Center for Grøn Energi - Testø - Center for Regional- og Turismeforskning (crt.dk)
- Socioøkonomisk analyse af scenarier for erhvervsudviklingen Nationalt Center for Grøn Energi - Socioøkonomisk analyse - Center for Regional- og Turismeforskning (crt.dk)
- Analyse af Bornholms forudsætninger for at imødekomme den forventede efterspørgsel efter især faglært arbejdskraft, som Energiø Bornholm vil generere. [Nationalt Center for Grøn Energi - demografi og kompetencer - Center for Regional- og Turismeforskning \(crt.dk\)](#)
- Rapport om Bornholm som test- og demonstrationsmiljø for energiøteknologi. [Bornholm as a test and demonstrations site for energy island technologies, DTU](#)
- Fire forskere fra DTU har været på forskerretreat på Bornholm over et par måneder. Rapporterne er at finde, på [Baltic Energy Islands hjemmeside](#).

Residential college aktiviteter

Udvikling af erhvervsområdet kræver både viden og knowhow. Det er derfor en central forudsætning i erhvervsfyrårnet, at der arbejdes på at sikre fundamentet for, at højere læreanstalter kan etablere sig på Bornholm.

122 studerende fra DTU og Syddansk Universitet har været på Bornholm i projektperioden, i forbindelse med kursusaktiviteter, projekter i samarbejde med lokale virksomheder eller praktik hos lokale virksomheder.

Erhvervsskolen Rübners i Esbjerg, Campus Bornholm og Bornholms Regionskommune har etableret et samarbejde om udvikling og udbydning af erhvervsfaglige uddannelser indenfor energiteknologi.

I samarbejde mellem en række lokale aktører samt DTU, er der udarbejdet et rumprogram og opstillet tre scenarier for fysisk placering, samt forretningsmodel for drift af boliger til Residential College Bornholm.

Datahub

Dataplatformen www.energydata.dk er udviklet og sammenkoblet med fjernvarmedata fra Bornholms Energi & Forsyning. Herunder er aftalegrundlag for denne form for indsamling og deling af data udviklet.

Myndighedskoordinerings og interessevaretagelse op imod staten

Under hele projektperioden har Bornholms Regionskommune haft en tæt dialog med Energistyrelsen og Energinet, for at sikre koordinering omkring selve Energiø Bornholm, landanlæg og havvindmølleanlæg, blandt andet med det sigte, at indtænke mulige fordele for det bornholmske samfund i det omfang det er muligt.

Bornholms Regionskommune har sammen med en række konsortiepartnere drevet en målrettet interessevaretagelse op imod staten, med fokus på afklaring af kompensation til naboer samt kompensation til lokalsamfund og herunder samarbejde om at udløse erhvervsudviklingspotentialer Energiøen kan afstedkomme. Det er i den forbindelse lykkedes at tiltrække en række besøg af ministre og styrelsesdirektører, samt et to-dages besøg af Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg.

Forankring og videreførelse efter projektperiodens afslutning

Indsætterne der er blevet igangsat under Nationalt Center for Grøn Energi videreføres af Baltic Energy Island i forening med de mange partnere der indgår i konsortiet omkring Bornholms erhvervsfyrtårn.

Næste fase af fyrtårnsmidler er udloddet fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, og Bornholms erhvervsfyrtårn har fået bevilliget tre projekter:

Regionalfond 1.1 (RF-23-0116) Øget Innovationskraft i SMV'er

Regionalfond 1.3 (RF-23-0042) Styrkede SMV'er

Socialfond 2.1.1 (SF-23-0055) Grønne kvalifikationer

Herudover ansøger det samlede konsortium om en lang række forsknings- og udviklingsprojekter indenfor blandt andet: Samarbejde i Østersøen, herunder samarbejde mellem Åland, Gotland og Bornholm; Regional udvikling på baggrund af udbygning af energi-infrastruktur i landdistrikterne; Acceleration af den grønne omstilling via bedre samarbejde mellem nationale og lokale myndigheder; Udvikling af Residential College som koncept, med flere.

Udvikling af grøn erhvervspark og generel erhvervsudvikling på Bornholm

Ved det seneste partnerskabsmøde med regeringen blev det klart, at erhvervsminister Morten Bødskov havde en vision om etableringen af en grøn erhvervspark på Bornholm, som skal udnytte energien fra Energiøen. Dertil har borgmester Jacob Trøst modtaget en invitation til at indgå i dialog med ministrene for henholdsvis: Land-, By- og Kirkeministeriet; Miljøministeriet; Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet samt erhvervsministeriet, om muligheder ved samplacering af større energiforbrugende virksomheder med transformatoranlægget.

Der lægges samtidig stor vægt på at fremme den lokale erhvervsudvikling både på kort og lang sigt. Dette inkluderer arbejdet med at skabe synergier mellem bornholmske virksomheder, samt fortsættes indsætterne omkring facilitering af innovationsforløb indenfor sektorkobling. Der er fokus på at forberede de bornholmske virksomheder til at modtage både national og international arbejdskraft, og i den forbindelse arbejdes der på et samarbejde med staten for at gøre adgangen til arbejdsmarkedet mere smidig for udenlandsk arbejdskraft. Der er desuden opmærksomhed på at udvikle et erhvervsmiljø for de virksomheder der allerede nu er begyndt at etablere sig på Bornholm.

Baltic Energy Island, Summit og Energy Island Forum

Fonden Baltic Energy Island konsoliderer sin position, blandt andet ved at lancere Energy Island Forum, som en vigtig strategisk platform for netværksopbygning og vidensdeling på tværs af energibranchen. Den internationale konference 'Baltic Energy Island Summit' vokser sig større og har i år modtaget en en-gangsbevilling på finansloven på 1.0 mio. dk. Konferencen afholdes i 2024 d. 6. og 7. maj, hvor det forventes at tiltrækker deltagere på meget højt niveau.

Testsite og forskningscenter i energiteknologi på Bornholm

Arbejdet med at etablere et testsite for energiøteknologi på Bornholm fortsætter, med fokus på emner som udbud på havvind og landanlæg, regulatoriske fritagelser og finansiering. Gennem strategisk forskning vil der fokuseres på integrationen af forskellige energikilder, udvikling af energilagringsteknologier og implementering af smarte styringssystemer.

Bornholms Energi & Forsyning arbejder videre med at øge effektiviteten af fjernvarmeproduktion og – distribution.

Residential College og udvikling af uddannelser på Bornholm

Der arbejdes intensivt på at sikre den langsigtede drift af Residential College på Bornholm, samt realiseringen af Rønne Gamle Elværk som innovations- og forskningshub. DTU er engageret i at bidrage til udvikling og drift af undervisnings- og forskningsfaciliteterne på stedet, samt at tiltrække andre universiteter til Bornholm.

Der arbejdes målrettet videre på at udvikle nye erhvervsfaglige uddannelser inden for energiteknologi på Campus Bornholm, samt at etablere boliger til studerende på Bornholm.

Lokale behov og interesser

Bornholms Regionskommune deltager aktivt i flere af ovennævnte initiativer, og fokuserer herudover på at adressere lokale behov og interesser, især i samarbejder med Baltic Energy Island og Bornholms Energi & Forsyning. Et centralt spørgsmål er, hvor meget grøn strøm Bornholm kan forvente at modtage, og hvordan dette vil påvirke elpriserne, forsyningssikkerheden og el-kvaliteten. Der er også fortsat dialog med myndigheder som Energistyrelsen og Energinet.

Desuden arbejdes der på at sikre compensation til naboer og opnå gevinster for det bornholmske samfund generelt. Der søges også at øge spin-off effekterne af forskning og teknologiudvikling på øen samt at etablere permanente boliger og øge de positive virkninger af midlertidig arbejdskraft. Der er også opmærksomhed på at afdække behov for øget offentlig service, minimere gener og sikre natur- og miljøinteresser, herunder æstetiske og rekreative hensyn.

Økonomiske konsekvenser

Økonomisk sagsfremstilling

Fra Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalgets tilskudspulje er der netto bevilget 1.380.000 kr. til projektet Nationalt Center for Grøn Energi. Derudover indgår en del af lønudgifterne fra koordineringsfunktion Energiø Bornholm som medfinansiering. (Udgifter til koordineringsfunktionen er placeret under Udviklingsafdelingen, hvor det daværende Økonomi, Erhvervs- og Planudvalg bevilgede 2.193.000 kr. til fortsættelse af koordineringsfunktionen Energiø Bornholm for årene 2023-2025 fra tilskudspuljen.)

Dato	Bevilling
17. november 2021	2.000.000
29. august 2022	-620.000
I alt	1.380.000

Oprindeligt blev der bevilget 2.000.000 kr. til projektet Nationalt Center for Grøn Energi, men bevillingen blev reduceret med 620.000 kr., da der i det daværende budget kun var disponeret 1.380.000 kr.

Projektet er nu afsluttet (mangler dog den endelige projektrevision), og regnskabet viser et overskud på 1.130.025 kr. Overskuddet indeholder løn til koordineringsfunktion for Energiø Bornholm på 813.000 kr. (udgiften er placeret hos Udviklingsafdelingen, mens indtægten indgår i projektregnskabet). Dvs., at det reelle overskud er på 317.025 kr.

Overskuddet skyldes primært projektændringer, hvor det er sikret at udnytte medarbejderløn som egenfinansiering når muligt, fremfor kontant egenfinansiering.

Da den endelige projektrevision fortsat udestår, kan overskuddet ikke umiddelbart tilbageføres til EBBU's tilskudspulje (eller kassen). I forbindelse med overførelssagen "Budgetoverførsler fra 2023 til 2024" vil det derfor blive indstillet, at midlerne bliver på projektet, indtil den endelige projektrevision er foretaget.

Når projektrevisionen er foretaget, vil det forventede overskud på 1.130.025 kr., blive tilbageført til EBBU's tilskudspulje jf. ØEPU's beslutning af 17. november 2021.

Bilag

Slutrapport Nationalt Center for Grøn Energi

Punkt 15: Orientering om magtanvendelser på voksenhandicapområdet i 2023

24/2382

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres.

Kommunalbestyrelsen orienteres.

Resumé

Sagen omhandler de magtanvendelser, der er blevet registreret på borgere der har Bornholm som handlekommune på voksenhandicapområdet i 2023.

Kommunalbestyrelsen skal årligt orienteres om antallet af magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten jf. § 15 stk. 2 i 'Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service'.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- a) Sagen til orientering.
- b) Sagen sendes til orientering i Handicaprådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

- a) Orientering givet.
- b) Godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 11-03-2024

Orientering givet.

Handicaprådet indstiller at gældende regler om tvangsflytninger følges.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Center for Psykiatri og Handicap har i perioden 1. januar 2023 – 31. december 2023 modtaget i alt 32 indberetninger om magtanvendelser, fordelt på 25 borgere. Det er et samlet fald på 12 indberetninger i forhold til 2022.

Der har i 2023 været indberettet følgende former for magtanvendelser:

- 4 x §124 c om at afværge ødelæggelse
- 8 x §124 d om fastholdelse
- 11 x §128 om anvendelse af stofseler
- 4 x §128 b om tryghedsskabende velfærdsteknologi

- 1 x §136 a om fastholdelse i hygiejnesituationer
- 4 x §129a om flytning uden samtykke

Center for Psykiatri og Handicap vurderer, at der var lovhjemmel til alle indgreb foretaget i 2023.

Faldet i indberetninger tilskrives at tilladelse til brug af stofseler og tryghedsskabende velfærdsteknologi gives for 1½ år af gangen. En ansøgning om brugen af én af disse tælles som én indberetning af brug om magt. En del af de ansøgninger og godkendelser der pt. bruges på de to områder, er således lavet i 2022, og tælles derfor ikke med i opgørelsen for 2023.

Hvad er magtanvendelser?

Serviceovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten bygger på det enkelte menneskes ret til selv at bestemme – uanset om man har nedsat funktionsevne eller ej. Udgangspunktet er således beskyttelse af den personlige frihed.

I nogle situationer kan personalet være nødt til at gribe ind i retten til selv at bestemme af hensyn til borgerens værdighed, sociale tryk eller af hensyn til andre.

Hvis der gennemføres et indgreb, som borgeren ikke giver eller kan give sit samtykke til, er der tale om magt.

Magtanvendelse er kun en mulighed, hvis det viser sig umuligt at løse situationen med en socialpædagogisk indsats og andre mindre indgribende indsatser.

Balancegangen i det pædagogiske arbejde er at respektere borgerens selvbestemmelse, samtidig med at varetage omsorgspligten, så borgeren ikke skader sig selv eller omgivelserne.

Alle magtanvendelser skal registreres og indsendes til Center for Psykiatri og Handicap samt til Socialtilsynet.

Praksis

I 2022 overgik registrering af magtanvendelser til at foregå i fagsystemet Cura. Overgangen betyder mere stringent registrering og journalisering af de registreringer, der foregår i kommunens egne tilbud.

Det er Center for Psykiatri og Handicaps oplevelse, at tilbuddene indenfor voksenhandicapområdet arbejder målrettet og fagligt funderet på at finde alternativer i løsningen af særlige pædagogiske problemfelter omkring borgerne. Det er også centerets oplevelse, at tilbuddene tager forpligtigelsen om at indberette- og ansøge om tilladelse til indgreb i selvbestemmelsen alvorligt.

Center for Psykiatri og Handicap vil i 2024 fortsat have fokus på at sikre, at lovgivningen omhandlende magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten på voksenområdet synliggøres og håndhæves. Viden om emnet kvalificeres gennem løbende temaundervisning på de enkelte tilbud og i området generelt.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 16: Indstilling af repræsentanter til bestyrelsen for Naturnationalpark Almindingen

21/4000

Politisk sagsgang

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der skal etableres lokale bestyrelser for de 15 besluttede naturnationalparker. De lokale bestyrelser vil erstatte de lokale projektgrupper. Bestyrelsesmedlemmer udpeges af miljøministeren efter indstilling fra de organisationer, som i dag er repræsenteret i de 15 lokale projektgrupper.

Bornholms Regionskommune skal efter ligestillingsreglerne indstille en mand og en kvinde til én post i den kommende lokale bestyrelse for Naturnationalpark Almindingen.

Frist for indstillingen er den 15. april 2024.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Kommunalbestyrelsen indstiller en mand og en kvinde som kandidater til én post i den kommende lokalbestyrelse for Naturnationalpark Almindingen.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Kommunalbestyrelsen indstiller Helle Munch Ravnborg og Christian Froberg Dahl.

Sagsfremstilling

Naturnationalparkerne bliver med vild natur og store græssende dyr. Dyrene skal være med til at skabe en spændende natur med flere levesteder for dyr og planter. Grøfter, der før blev gravet for at lede vandet væk, forsvinder, så der igen kommer småsøer, vandhuller og sumpe.

Naturnationalparkerne skal forvaltes med natur og biodiversitet som hovedhensyn, med henblik på at naturen i området så vidt muligt kan udvikle sig på egne præmisser.

I alt skal der etableres 15 naturnationalparker:

- Gribskov (Gribskov og Hillerød kommuner)
- Fussingø (Randers Kommune)
- **Almindingen (Bornholm Kommune)**
- Stråsø (Ringkøbing-Skjern, Herning og Holstebro kommuner)
- Tranum (Jammerbugt Kommune)
- Læsø Klitplantage (Læsø Kommune)
- Hanstholm (Thisted Kommune)
- Husby Klitplantage (Holstebro Kommune)
- Kompedal Plantage (Silkeborg Kommune)
- Mols Bjerger (Syddjurs Kommune)
- Nørlund Plantage og Harrild Hede (Ikast-Brande Kommune og Herning Kommune)
- Draved Skov og Kongens Mose (Tønder Kommune)
- Hellebæk Skov og Teglstrup Hegn (Helsingør Kommune)
- Bidstrupskovene (Lejre Kommune)
- Ulvshale Skov (Vordingborg Kommune)

De lokale bestyrelser

Friluftsfaciliteter, låger, ruteforløb, og input til den mere specifikke afgrænsning af naturnationalparker. Det er blandt de ting, som de kommende lokale bestyrelser for naturnationalparker kan få indflydelse på. For at styrke den lokale inddragelse i naturnationalparkerne går regeringen nu i gang med at nedsætte lokale bestyrelser for alle de 15 naturnationalparker, som indtil videre er besluttet.

Bestyrelserne vil erstatte de nuværende lokale projektgrupper, og organisationer i projektgrupperne er blevet inviteret til at indstille medlemmer til de kommende bestyrelser. Bestyrelserne kan give input til forvaltningen af den enkelte naturnationalpark.

Udpegning af bestyrelser

Bestyrelsesformænd udpeges af regeringen. Øvrige bestyrelsesmedlemmer udpeges af miljøministeren efter indstilling fra de organisationer, der i dag er repræsenteret i de 15 lokale projektgrupper for naturnationalparkerne. Hver bestyrelse vil bestå af 20-30 medlemmer. Bestyrelsesformænd og bestyrelsesmedlemmer udpeges for fire år med mulighed for genudpegning. Der er ikke statsfinansielle udgifter forbundet med nedsættelsen af bestyrelserne.

I kommunalbestyrelsen skal vi efter ligestillingsreglerne indstille en mand og en kvinde til én post i den kommende lokale bestyrelse for Naturnationalpark Almindingen.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Invitation til lokalbestyrelse

Forlængelse af svarfrist

Pressemeddelelse

Punkt 17: Udpegning af nyt medlem til Musikhuset Bornholm S/I (Musikhuset)

24/4984

Politisk sagsgang

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Kommunalbestyrelsen har på sit konstituerende møde den 9. december 2021 udpeget Lærke Lina Skovbjerg som medlem af Musikhuset Bornholms S/I's bestyrelse, efter indstilling fra Valggruppe CKOØ.

Lærke Lina Skovbjerg er udtrådt af bestyrelsen primo juni 2023. Kommunalbestyrelsen skal derfor udpege et nyt medlem til bestyrelsen, efter indstilling fra Valggruppe CKOØ.

Indstilling

Valggruppe CKOØ indstiller

- Et medlem: Morten Warming

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Musikhuset Bornholm S/I (Musikhuset) er udpeget som regionalt spillested og har indgået en særlig aftale herom med Bornholms Regionskommune og Statens Kunstfond.

Bornholms Regionskommune er hovedtilskudsyder og skal føre tilsyn med Musikhuset. Musikhuset har til formål at etablere og drive et spillested, fortrinsvis for den rytmiske musik.

Det er ikke et krav, at kommunalbestyrelsen er repræsenteret i bestyrelsen for Musikhuset, hverken efter loven eller rammeaftalen om regionalt spillested, men det følger af vedtægterne, at kommunalbestyrelsen har ret til at udpege 1 medlem til bestyrelsen for Musikhuset.

Medlemmet behøver ikke være medlem af kommunalbestyrelsen.

Musikhuset ledes af en bestyrelse på syv medlemmer.

- 1 medlem udpeges af Bornholms Regionskommunes kommunalbestyrelse

- 6 medlemmer udpeges af Musikhuzets bestyrelse

Udpegningen gælder for resten af valgperioden 1. januar 2022 – 31. december 2025.

Musikhuzets gældende vedtægter er vedlagt som Bilag 1.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Vedtægter for Musikhuzet Bornholm S/I

Punkt 18: Udpegning af stedfortræder for borgmesteren til KL's repræsentantskab

24/4455

Politisk sagsgang

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Borgmesterens stedfortræder i KL's repræsentantskab, viceborgmester Morten Riis, er blevet valgt ind i KL's repræsentantskab, derfor skal der udpeges en ny stedfortræder for borgmesteren. Det er valggruppe CKØØ, der indstiller.

Indstilling

Valggruppe CKØØ indstiller

- Bjarne Hartung Kirkegaard som stedfortræder for borgmester Jacob Trøst.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune er medlem af Kommunernes Landsforening (KL), som er en interesseorganisation for kommunerne i Danmark. Medlemskab heraf er frivilligt.

Det følger af KL's love, at borgmesteren er født medlem af KL's repræsentantskab. Kommunalbestyrelsen skal udpege en stedfortræder for borgmesteren til KL's repræsentantskab blandt kommunalbestyrelsens medlemmer.

Repræsentantskabet virker som rådgivende organ for bestyrelsen og har i øvrigt til formål at fremme forbindelsen mellem KL og medlemskommunerne. Det består af borgmestrene i medlemskommunerne samt yderligere repræsentanter for politiske partier og listesamarbejder, som vælges på det ordinære delegeretmøde, der følger umiddelbart efter kommunevalget.

Udpegningerne vil gælde for resten af indeværende valgperioden 1. januar 2022 – 31. december 2025.

Lovgrundlag

KL's love §12 og 13, se bilag 1

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

KL's love

Punkt 19: Campus Bornholm, bestyrelsen - udskiftning af medlem

21/10396

Politisk sagsgang

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Valggruppe CKOØ har ønske om at udskifte Mikael Benzon med Morten Riis i Campus Bornholms bestyrelse.

Indstilling

Valggruppe CKOØ indstiller, at

- a) Morten Riis indtræder i bestyrelsen for Campus Bornholm, og at Mikael Benzon samtidig udtræder.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har på konstituerende møde den 9. december 2021 udpeget Mikael Benzon som medlem af bestyrelsen for Campus Bornholm efter indstilling fra valggruppe CKOØ.

Valggruppe CKOØ har nu fremsat ønske om, at Morten Riis indtræder i bestyrelsen i stedet for Mikael Benzon.

Kommunalbestyrelsen skal udpege 1 medlem til bestyrelsen for Campus Bornholm i medfør af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse § 5.

Medlemmet behøver ikke være medlem af kommunalbestyrelsen.

Medlemmet skal være udpeget i sin personlige egenskab og skal have erfaring med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber samt uddannelseskvalitet.

Medlemmet må ikke være beskæftiget med udlejning af ejendomme til institutionen.

Bestyrelsen består af 12 medlemmer

10 medlemmer er udefrakommende medlemmer

1 medlem fra Dansk industri

1 medlem fra Dansk Erhverv og Dansk Byggeri i forening

2 medlemmer fra LO Danmark

1 medlem fra kommunalbestyrelsen

1 medlem fra Professionshøjskolen UCC, professionshøjskole Metropol samt Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole i forening

1 medlem fra et universitet og Copenhagen Business School i forening

3 medlemmer ved selvsupplering af bestyrelsen

1 medlem med stemmeret og 1 medlem uden stemmeret, der udpeges af elevrådet blandt deltagere i uddannelse ved institutionen.

1 medlem med stemmeret og 1 medlem uden stemmeret, der udpeges af og blandt institutionen medarbejdere.

Udpegningen er gældende med virkning fra kommunalbestyrelsens godkendelse af udpegningen og frem til 30. april 2026.

Lovgrundlag

Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, § 5.

Vedtægter

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Campus Bornholm - vedtægter

Campus Bornholm - lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, § 5

Punkt 20: Forberedelse af valg til Europa-Parlamentet den 9. juni 2024

23/20670

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Europa-Parlamentsvalg afholdes efter reglerne i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet. Valget afholdes endvidere efter de bekendtgørelser og cirkulærer, som ministeriet har udstedt i henhold til lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet.

Valg til Europa-Parlamentet vil blive afholdt den 9. juni 2024, derfor skal kommunalbestyrelsen iværksætte en lang række forberedelser, herunder delegere ansvaret for afviklingen af valget til hhv. en valgbestyrelse og et administrativt valgsekretariat.

Indstilling

kommunaldirektør indstiller,

- a) At de 9 afstemningssteder godkendes.
- b) At de politiske partier tilbydes at indstille personer til udpegning til valgstyrere og valgtilforordnede.
- c) At der kan annonceres efter frivillige til at melde sig som valgtilforordnede, herunder også kontakt til foreninger om mulig deltagelse.
- d) At borgmesteren bemyndiges til at fordele eventuelle pladser til afstemningsstederne.
- e) At borgmesteren bemyndiges til at udpege valgstyrerformand for det enkelte afstemningssted.
- f) At der udpeges 10 hold til at modtage brevstemmer i borgernes eget hjem og på plejehjem og -centre og diverse boformer.
- g) At borgmesteren bemyndiges til at foretage udvælgelsen af 10 personer til de 10 brevstemmehold blandt de af partierne indstillede personer.
- h) At borgmesteren bemyndiges til at udvælge stederne for valgbussens placering.
- i) At administrationen bemyndiges til at udpege de administrative medarbejdere, der skal fungere som valgtilforordnede, valgstyrersekretærer og medarbejdere, der skal deltage i stemmeoptællingen om aftenen og til fintællingen dagen efter valget.
- j) At administrationen bemyndiges til at udpege de administrative medarbejdere, der skal fungere som stemmemodtagere til brevstemmeholdene og til valgbussen.
- k) At der ydes 1 valgdiet (dobbelt almindelig diæt) til politisk indstillede og frivillige personer for fuld dags valg-arbejde og en ½ valgdiet for en halv dags valg-arbejde
- l) At der efter forhandling med berettigede organisationer udbetales et engangsbeløb til valgpersonale fra Bornholms Regionskommune for en fuld dags arbejde, henholdsvis ½ engangsbeløb for en ½ dags arbejde (f.eks. optælling om aftenen)
- m) At hidtidig praksis vedrørende indsamlinger følges.
- n) At administrationen bemyndiges til at godkende ansøgninger om indsamlinger ved valget

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 13-03-2024

Anbefales.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

I henhold til lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet skal kommunalbestyrelsen bl.a. sørge for, at der er valgt en valgbestyrelse, oprettet afstemningssteder og udpeget valgstyrelse og valgtilforordnede mv.

Valgbestyrelse

Valgbestyrelsen for valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet består af følgende medlemmer af kommunalbestyrelsen:

Jacob Trøst, formand
Linda Kofoed Persson, næstformand
Bjarne Hartung Kirkegaard
Jonna Nielsen
Heidi Burgedahl

Suppleant Mark Palmquist
Suppleant René Danielsson
Suppleant Morten Riis
Suppleant Karen Lynn Jacobsen
Suppleant Søren Schow

Opstillingskredse og afstemningssteder

Bornholms Storkreds er opdelt i 2 opstillingskredse:

1. opstillingskreds, Rønekredsen med tidligere Rønne og Hasle Kommuner
2. opstillingskreds, Aakirkebykredsen med tidligere Allinge-Gudhjem, Nexø, Aakirkeby Kommuner og Christiansø.

Der er følgende 9 afstemningssteder på Bornholm og 1 på Christiansø:

Afstemningssted

Adresse

Allinge Afstemningssted

2. opstillingskreds

(består af Allinge-Sandvig, Olsker-Tejn, Rø),

Allinge Valgsted

Bornholms Idræts- og Kulturcenter,
cafeteriet

Strandvejen 1

3770 Allinge

Østermarie Afstemningssted	Østermarie Valgsted
2. opstillingskreds	Østermarie Hallen
(består af Østermarie, Østerlars, Gudhjem),	Idrætsvej 1
	3751 Østermarie
Svaneke Afstemningssted	Svaneke Valgsted
2. opstillingskreds	Svaneke Hallen
(består af Svaneke, Ibsker)	Sydskovvej 4
	3740 Svaneke
Nexø Afstemningssted	Nexø Valgsted
2. opstillingskreds	Paradisbakkeskolen
(består af Nexø, Bodilsker)	Kong Gustafsvej 10A
	3730 Nexø
Pedersker Afstemningssted	Pedersker Valgsted
2. opstillingskreds	Pedersker Samlingshus
(består af Pedersker, Poulsker)	Pedersker Hovedgade 56,
	3720 Aakirkeby
Aakirkeby Afstemningssted	Aakirkeby Valgsted
2. opstillingskreds	Aakirkeby-Hallerne, Hal B
(består af Aakirkeby, Nylars, Vestermarie)	Grønningen 3
	3720 Aakirkeby
Klemensker Afstemningssted	Klemensker Valgsted
1. opstillingskreds	Bornholms Ungdomsskole,
(består af Nyker, Klemensker)	Sct. Klemensgade 26,
	3782 Klemensker
Rønne Afstemningssted	Rønne Valgsted
1. opstillingskreds	Rønne Idrætshal
	Tørneværksvej 1
	3700 Rønne
Hasle Afstemningssted	Hasle Valgsted
1. opstillingskreds	Hasle Idrætshal
(består af Rutsker, Hasle, Sorthat-Muleby)	Byvangen 6
	3790 Hasle

Christiansø Afstemningssted

Valgstyrer og valgtilforordnede vælgere

Nedennævnte tabel viser antal valgstyrere, valgtilforordnede, administrative medarbejdere der foreslås udpeget til Europa-Parlamentsvalget.

Rolle/ansvar	Antal
Valgstyrer inkl. valgstyrerformand	47
Valgtilforordnet	72
Brevstemmemodtager udpeget blandt de politisk indstillede personer	10
I alt	129
Brevstemmemodtager – administrative medarbejdere	10
Valgsekretariat	3
Valgstyrersekretær	9
Stedfortræder for valgstyrersekretær	9
Indtaster i KMD-valgsystem	3
Elev	8
Tæller	34
Teknisk servicemedarbejder	10
IT-medarbejder	2
Kantinemedarbejder	5
Medarbejder i borgerservice (folkeregister)	3
I alt	96
Medarbejdere til fintællingen ved folketingsvalg, og nedtagning af stemmebokse, IT-udstyr mv.	40
I alt	40
Total antal personer	265

Administrationen foreslår, at de politiske partier indbydes til at indstille så mange personer som muligt til at blive udpeget til valgstyrere, valgtilforordnede og brevstemmemodtagere.

Der er etableret samarbejde med flere af de bornholmske borgerforeninger og Ungerådet om at deres medlemmer kan deltage som valgtilforordnede. Samtidig foreslås det, at der supplerende kan annonceres efter frivillige, hvis det bliver nødvendigt for at få udpeget det nødvendige antal personer.

Der blev i 2022 på forsøgsbasis opstillet et koncept, hvor det var muligt for enkelte tilforordnede at deltage halve dage, såfremt personens helbredstilstand eller lignende talte for dette.

Dette koncept blev kun udnyttet i minimal grad, men foreslås implementeret på fastbasis ved kommende valg.

Brevstemmehold

Der skal være udpeget brevstemmehold til at modtage brevstemmer i diverse boformer, som f.eks. plejehjem og plejecentre samt i vælgerens eget hjem.

Hvert brevstemmehold består af 1 valgtilforordnet vælger og 1 administrativ medarbejder. Administrationen foreslår, at der udpeges personer til i alt 10 brevstemmehold.

Stemmeoptællingen

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har meddelt, at stemmeoptællingen skal foretages på de enkelte afstemningssteder umiddelbart efter afstemningens afslutning med efterfølgende fintælling i opstillingskredsene senest dagen efter afstemningen.

Fintællingen foregår dagen efter selve valgdagen i Rønne Idrætshal.

Administrationen foreslår, at administrationen udpeger et antal medarbejdere til dette arbejde.

Valgbussen

Administrationen ønsker, at bruge valgbussen nogle dage til at samle brevstemmer indenfor de sidste 3 uger før valgdagen.

Administrationen foreslår, at valgbussen ved dette valg holder i nogle af de mindre byer og at der udarbejdes en plan for bussens placeringer, som borgmesteren bemyndiges til at godkende.

Indsamlinger

Der er ved tidligere valg givet tilladelse til indsamlinger ved afstemningsstederne forudsat at de blev holdt udenfor afstemningslokalet og i øvrigt ikke er til gene for valghandlingen

Økonomiske konsekvenser

Der er på budget 2024 afsat 1.093.000 kr. til afholdelse af valg.

Der forventes øgede udgifter i forhold til det budgetterede.

Dette vil der løbende blive fulgt op på i forbindelse med budgetopfølgningerne.

Punkt 21: Orientering fra formanden

Der blev orienteret om følgende:

-

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 19-03-2024

Orientering givet.

Punkt 22: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til anskaffelse af nyt system til nødkald samt nødkaldsudstyr

23/25454

Direktørens og velfærdsdirektørens indstillinger godkendt.

Liste Ø, Søren Schow og Heidi Burgedahl kan ikke medvirke, idet de ønsker at afvente at afsætte midlerne til 2025 i forbindelse med budget 2025.

Punkt 23: Lukket: Lukket punkt: Musikhuzet Bornholm - Ansøgning om regionalt spillested 2025-2028

23/13675

Ad a) Godkendt.

Ad b) Godkendt.

Ad c) De 47.000 kr. (2025-priser) til tilskuddet til Musikhuzet Bornholm fra 2025 og frem finansieres af 37.000 kr. fra Rejsetilskudspuljen og yderligere 10.000 kr. (40.000 kr i alt) fra Musik- og Teaterrådets budget. FKLU godkendte den 7.3.2024 at flytte et budgetbeløb på 30.000 kr. afsat til koncertrækken "Udenfor Sæsonen" fra Musik- og Teaterrådets budget til kommunens budget til driftstilskud til Musikhuzet Bornholm fra 2025 og frem. Dette beløb suppleres hermed med 10.000 kr.